

DARBININKAS

Vol. LXX, Nr. 23
Birželio - June 7, 1985

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

30 centų

Savaitės Įvykiai

Indijos min. pirmininkui Rajiv Gandhi lankantis Sov. S-goj, jos valdovas Gorbačiovas pažadėjo ir toliau remti Indiją ir pasirašė du prekybinius susitarimus, bet Indija atsisakė paremti Gorbačiovo planą sušaukti tarp-tautinę konferenciją pagal Helsinkio susitarimų pavyzdį Azijos saugumui aptarti.

Nato valstybių gynybos ministrai savo konferencijoje sutarė pagerinti gynybą nebranduoliniomis ginklais ir sumažinti pasitikėjimą branduolinių ginklų apsauga.

Kinijos valstybės taryba nutarė siekti įtikinti gyventojus, kad žmonių lavonų deginimas pasidarytų visiems priimtinas, nes tuo būdu būtų sutaupomi dideli žemių plotai.

Reader's Digest žurnalo pradėtas tarptautinis laišku rašymo į Gorkį ištremtam Nobelio premijos laureatui Sacharovui vėjus sutelkę per 2000 laišku, kurie diplomatinio pakietu buvo įteikti Sov. S-gos ambasada priėmė J.T., bet sovietų misija visus laiškus už poros dienų grąžino JAV misijai prie J.T.

Sri Lankos vyriausybė dėl Tamil genties vykdomų teroristinių veiksmų nutarė įvesti karą būklę ir padaryti kiekvieną parlamentą atstovą atsakingą už jį balsuojančių gyventojų saugumą.

Izraelio okupuoto vakarinio Jordano kranto žydai pradėjo akciją išvyti ten apsigyvenusius iš Izraelio nelaisvės neseniai paleistus arabus. Susidariusios žydų gaujos apsupa tokių arabų namus ir, daužydami akmenimis namo sienas, reikalauja paleistiečius išvykti. Civilinis žydų gubernatorių pareiškė negalįs žydų sudrausti.

Iš Sov. S-gos neseniai į JAV atvykusi Sacharovų šeimos draugė Irina Kristi pareiškė, kad Gorki izoliuotas fizikas Sacharovas badavęs nuo balandžio 16 iki gegužės 3, bet balandžio 21 buvo pradėtas maitinti prievarta.

Žemės ūkio sekretorius John Block paskelbė, kad JAV leido Sov. S-gai pirkti papildomai 5 mil. tonų javų per šiuos metus.

Pietinį Bangladeš nusiaubęs ciklonas paliko apie 10,000 negyvų žmonių ir 500,000 negyvų galvijų, nušlavė delto esančias salas sunaikino pasėlius ir namus.

Libano šiurpūs mahometonai, siekdami apsidrausti nuo galimo palestiniečių įsigalėjimo Libane, pradėjo kovas prieš Beirut esančias palestiniečių Sabra, Shatira ir Burj al Brajneh stovyklas.

JAV, Japonija ir Sov. S-ga veda pasitarimus keleivinių lėktuvų saugumui sustiprinti ir išvengti P. Korėjos keleivinių lėktuvų ištikusios tragedijos.

Rytinėm JAV sritim kenčiant dėl vandens trūkumo, Didžiųjų ežerų vandens lygis dėl vandens gausumo yra pakilęs nuo 8 inčų iki 2.5 pėdų aukščiau normalaus lygio.

Etiopijos gyventojai dėl bado pasitraukę į Sudaną pradėjo vargintą kelionę atgal į savo kraštą.

Lenkijos komunistų partijos centro komiteto narys Jozef Zimnicki su žmona ir 2 giminais pasipašė Danijoje politinės globos ir ją gavo. Jis buvo stalininės linijos šalininkas ir dėlto buvo išmestas iš partijos.

Pietų Afrika leido veikti prieš 17 metų uždarytom mišrių rasių politinėm partijom.

GELBĖKIT VAIKUS NUO TERORO

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 64

Bara už vaikų mokymą bažnyčioje

Skaudivilė (Tauragės raj.). 1984 birželio 8 Skaudivilės bažnyčioje po pamaldų klebonas kun. Jonas Kauneckas pasakė katechetinį pamokslą apie išpažintį. Pamokslu metu, priėjęs prie klausybos parodė vaikams, kaip atlikti išpažintį ir tai buvo palaikyta nusikaltimu.

Po pamokslu į zakristiją, neva bažnyčios apšildymo tikslu prisistatė Tauragės rajono vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotoja Ulbienė, vykdomojo komiteto sekretorė Karosienė ir vidurinės mokyklos direktoriaus pavaduotoja Jancevičienė ir paskvietė kun. J. Kaunecką atvykti į vykdomąjį komitetą.

Jam buvo sustatytas aktas kuriame nurodyta, kad kun. Kauneckas mokė vaikus religijos, organizavo specialiai vien vaikams pamaldas, nes bažnyčioje buvo suskaičiuota apie 60 vaikų ir 7 moterys, nors tikrumoje suaugusiųjų per pamaldas bažnyčioje buvo daugiau — tikrintojos neatkreipė dėmesio, kad virš 20 vyrų ir moterų buvo viršuje prie vargonų.

Pavaduotoja Ulbienė pareiškė, kad aktas bus perduotas prokuratūrai ir pridėtas prie kun. J. Kaunecko bylos, nes, pavaduotojos žodžiais, kalbant, esą "tokiais nusikaltimais savo veiklą pradėjo ir kunigai — A. Svarinskas ir Sigitas Tamkevičius".

Užpuolė už vaikų katekizaciją

Vilkaviškis. 1984 birželio 6 į Vilkaviškio bažnyčios šventoriuje esanti pastatą atėjo Vilkaviškio rajono vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas Juozas Urbonas.

Pamatęs katekizacijai susirinkusius vaikus, J. Urbonas išskvietė į šventorių Genovaitę Paliukaitę ir įsakė jai kuo greičiau važiuoti į namus (G. Paliuskaitė gyvena Kapsuke) ir daugiau čia nesirodyti.

Pavaduotojas grasino merginai, jog už vaikų katekizaciją ji bus patraukta baudžiamojon atsakomybėn. Nuėjęs į kleboniją, J. Urbonas reikalavo nutraukti grupinį vaikų ruošimą pirmajai komunikacijai.

Klebonas Juozas Preikšas ir vikaras Vytautas Gustaitis paaiškino, kad nėra galimybių (laiko stoka) vaikus egzaminuoti po vieną ir jie nelauki jokių nusikaltimų, jei vaikai renkasi grupelėmis po keturiasdešimt ar daugiau, o tuo pačiu egzaminuojant patikrinamos ir jų žinios.

J. Urbono teigimą, kad G. Paliukaitė neturi teisės mokyti vaikus tikėjimo ir gali būti patraukta atsakomybėn, vikaras V. Gustaitis atsakė, kad tokiu atveju vaikus katekizuos jis pats, bet mokymas nebus nutrauktas.

Po pavaduotojo J. Urbono apsilankymo kelis rytus į bažnyčios šventorių stengėsi patekti mokytojų komisijos. Besirenkančius į bažnyčią vaikus pasitikdavo prie šventoriaus vartų. Čia juos skaičiavo, užsirašinėjo pavardes, gąsdino.

Vertimai veikalų apie šv. Kazimierą

Minint šv. Kazimiero 500 metų mirties jubiliejų, Lietuvoje į esperantų kalbą išversta vyskupo K. Paltaroko monografija "Karalaitis šv. Kazimieras", o į estų — istoriko Simo Sužiedelio veikalas "Karalaitis Kazimieras".

Abu vertimai atspausdinti rašomąja mašinėle.

Triukšmas Gargždų bažnyčioje

LTSR Ministrų Tarybai, LTSR Klaipėdos rajono vykdomajam komitetui, Klaipėdos raj. Gargždų parapijos tėvų ir tikinčiųjų PROTESTAS

Šių metų birželio 5 prieš vakarines pamaldas kunigas vieną po kito klausinėjo mūsų į bažnyčią atvestus vaikus poterių, kad juos būtų galima prileisti prie pirmos išpažinties ir komunikacijos. Į bažnyčią atėjo trys moterys, kunigui pasisakė, kad jas atsiuntė vykdomasis komitetas ir jos surašys aktą, nes jos bažnyčioje atidaręs mokyklą.

Jos tuoj pradėjo bažnyčioje šeiminkauti: visos trys puolė prie vaikų, smalsiai žiūrėjo, kas jie, klausinėjo ir skaičiavo, kiek jų yra. Vaikai išsigando, kai kurie slėpėsi, nes pamatė savo mokytoją. Kartu su vaikais išsigando ir sumišo jų motinos bei močiutės.

Tikrintojos darė įžūlias pastabas ir čia pat rašė aktą. Girdėjosi motinų balsai: "Mes vedėme ir vesim, netrukdykit klausinėti". O naujosios bažnyčios šeiminkas dar smarkiau jas puolė ir sukėlė tokį triukšmą, kad bažnyčia priminė skerdynes Kražių bažnyčioje, kur galingi caro kazokai puolė beginkles moteris.

Girdėjosi besiginančių motinų balsai: "Išiekit iš čia!" O iš-

sigandę vaikai atidžiai sekė, kuo visa tai baigsis... Pagaliau jos priėjo prie kunigo ir prisistatė, kad esančios: Jadvyga Siurplienė, vykdomojo komiteto sekretorė, Rūta Raudienė ir Jūratė Dapkevičienė, mokytoja. Ir išėjo su visu aktu.

Protestuojame prieš tokį elgesį

Mes griežčiausiai protestuojame prieš tokį jų elgesį bažnyčioje: jos šeiminkavo bažnyčioje, terorizavo vaikus ir mus, sukėlė baisų triukšmą ir trukdė vaikų klausinėjimui.

O galėjo be neprotingų išpuolių apsieiti: ramiai stovėti ir rašyti aktą.

Jos peržengė 50 LTSR Konstitucijos straipsnį: "Bažnyčia — atskirta nuo valstybės", nes bažnyčioje šeiminkavo ir triukšmavo.

Be jokio pagrindo primetė "mokyklą": vaikų žinias reikia tikrinti klausinėjant, tai kunigo pareiga, kitaip jis neturi teisės prileisti prie sakramentų. Jis turi pilną teisę pasakyti katechetinį pamokslą, kuriame aiškinamos tikėjimo tiesos. O tėvai turi pilną teisę vesti savo vaikus į bažnyčią, tai motinos ir daro.

Kad gana daug vaikų susirenka iš karto, tai dar nėra mokykla: kunigai neturi laiko vien kais užsiimti per visą dieną.

(nukelta į 2 psl.)

Lietuvių muzikų suvažiavimas įvyko gegužės 11 Clevelande. Buvo kalbama apie artėjančią dainų šventę. Nuotraukoje matome kalbantį prof. Andrių Kuprevičių. Nuotr. V. Bacevičiaus

VOKIEČIŲ ORGANIZACIJŲ PROKLAMACIJA PABALTIO LAISVĖS KLAUSIMU

Tarptautiniai Viktoro Petkaus ir Nijolės Sadūnaitės Komitetai, Tarptautinė Draugija Žmogaus Teisėms Ginti, ir Fatimos Akcija 77 pasirašė proklamaciją Pabaltijo tautų laisvės klausimu. Vasario 25 d. ši proklamacija buvo įteikta Vakarų Vokietijos prezidentui, vyriausybei, Parlamento vadovybei, bei Krikščionių Demokratų, Socialdemokratų ir Laisvųjų Demokratų partijoms. Sekančią dieną proklamacija buvo paskelbta spaudai.

Proklamacijoje rašoma, kad Vokietijos kapituliacija neatnešė Lietuvai, Latvijai ir Estijai laisvės, bet priespaudą, persekiojimą ir kančias, dėl kurių dalinai kalta ir Vokietija. Kadangi šių tautų priespauda tęsiasi ir šiandien, Vokietijos kapituliacijos dieną (gegužės 8) būtina prisiminti "politikų pamirštus pabaltiečius" ir vokiečių "moralinę kaltę" pakeisti į "moralinį solidarumą" ir paramą Pabaltijo tautoms. Vakarų Vokietijos vyriausybė turėtų

gegužės 8 d. patenkinti 45-ųjų pabaltiečių memorandumu 1979 m. rugpjūčio 23 d. išreikštus reikalavimus ir viešai pareikšti, kad 1939 m. rugsėjo 28 d. prie Molotovo-Ribbentropo pakto prijungtas slapstasis protokolas, kaip ir patsisaktas, nebegalioja. Proklamacija ragina: "Dau-

giau netylėti! Pagaliau prabilti į pasaulio viešąją nuomonę, į Jungtines Tautas ir į Europos parlamentą! Lietuva, Latvija ir Estija vis dar pasigenda savo oficialių atstovų Jungtinėse Tautose; jų vėliavų vis dar nėra prie Rytinės upės (East River)."

Proklamaciją pasirašė Komiteto valdyba: Erich Weiss, Winfried Pietrek, E. ir H. Schüh, bei Fatimos akcijos 77 vadovai: Werner L. Forster, Martin Mueller ir Bernhard Mueller.

(Elta)

"TIESA" PUOLA JAUNIMO ŽYGIŲ BALTIJOS JŪRA IR TSRS-os TEISMĄ

Taikos ir Laisvės Ryzto žygis Baltijos jūra jau susilaukė pirmojo komentaro Lietuvos partinėje spaudoje. Vilniškės Tiesos balandžio 17 d. numeryje išspausdintas straipsnelis "Vaiduoklių laivas, arba šis tas apie vandenų švarą", kurio autorius Kazys Bagdonavičius specializuojasi išeivijos plūdime. Kaip įprasta tokiems atvejais, "rūstus" įvadėlis "rimtai" aprašo reikalą, o likusis tekstas

yra Bagdonavičiaus lygio "politinė satyra". Pasak įvadėlio, "užsienyje leidžiama lietuvių buržuazinių nacionalistų spauda, diversinės radijo stotys pastaruoju metu smarkiai reklamuoja jūr ruošiamą provokaciją pasiplaukiojimą laivu Baltijos jūroje. Tikslas aiškus — šmeižti Tarybų Lietuvą, atidirbti už imperializmo specialiuųjų tarnybų skiriamus pinigų."

Straipsnelio "linksmoje" da-

IŠ ŽMOGAUS TEISIŲ KONFERENCIJOS OTTAWOJE

Daugelis Vakaruose gyvenančių tautybių dėjo daug vilčių į Ottawoj vykstančią Žmogaus teisių konferenciją, kurioj dalyvauja visos Helsinkio susitarimus pasirašiusios valstybės, tačiau dideliame visų nustebimui apaiškėjo, kad jokie organizacijų atstovai į konferenciją neleidžiami. Nuostabiausia, kad, Sov. S-gai pareikalavus, net ir spaudos atstovai į ją neleidžiami. Žinios, kas konferencijoje vyksta, gaunamos tik iš Vakarų valstybių delegacijų skelbiamų konferencijos komunikatų. Vakarų valstybės su slaptumo reikavimu sutikusios dėlto, kad niekur nesą pasakyta, kad tokios konferencijos turinčios būti atviros.

Iš spaudos atstovam įteikiamų pranešimų ar atskirų Vakarų valstybių delegacijų atstovų padarytų pranešimų aiškėja toks ligšiolinis konferencijos vaizdas.

Konferencijai prasidėjus, Sov. S-ga reikalavo, kad kiekviena konferencijos dalyvaujanti valstybė painformuotų, kokią pažangą ji yra padariusi per 10 m. Žmogaus teisių srity ir nesikištų į kitų valstybių vidaus reikalus ir jų nemokytų.

Vakarų valstybėm pradėjus išskaičiuoti sovietų nusizengimus, Sov. S-ga apkaltino Vakarų rasizmu, nedarbu, butų trūkumu ir didelėm mokymosi išlaidom. Britanijos atstovai padėjus, kad žmogaus teisių būklė Sov. S-goj esanti liūdna, sovietų atstovas atsikrato klausdamas, kodėl Britanijoje nespausdinamas nei vienas laikraštis skotų kalba, ir priminė Airijos respublikonų armijos kankinį Bobby Sands, mirusį kalėjime dėl bado streiko.

Atrodo, kad Sov. S-gos delegacija, nenorėdama aiškintis dėl primetamų pažeidimų faktų, yra pasirinkusi dėmesio nukreipimo kitur taktiką. Kalbant apie žmogaus teisių pažeidimus, ji kal-

bą nukreipia į nedarbą, rasizmą ir kt., ir Vakarai turi gaišti laiką atsakinėdami į tokius priekaištus.

JAV delegacijos pirmininkui Richard Shifter pastebėjus, kad konferencija nėra tinkama vieta socialinėm ir ūkinėm problemom spręsti, vis dėlto jis pasistengė į tokius priekaištus atsakyti, pa-brėždamas, kad Sov. S-gos pragyvenimo lygis yra bent 1/3 žemesnis už JAV lygį, kad Sov. S-goj yra reguliuojamas kasdieninio vartojimo prekių įsigijimas, kad būtų atžvilgiu Sov. S-ga tik už kokių 150 metų pasieks Vakarų standartus, kad Sov. S-ga pirmąją pasaulio alkoholinių gėrimų pardavimo srity ir pan. Taip pat jis neužmiršo priminti ir sovietų elito gyvenimo sąlygų, pastebėdamas pagal George Orwell "Animal Farm" knygoje vartotą posakį, kad Sov. S-goj kai kurie gyvuliai yra labiau lygūs už kitus.

AMERIKIETIS APIE LIETUVIŲ SAŽINĖS BELAISVIUS OTTAWOS KONFERENCIJOJE

JAV ambasadorius Richard Schifter Ottawoje, Kanadoje, vykstančioje konferencijoje žmogaus teisių klausimais, pakartotinai priminė Lietuvą ir lietuvių sąžinės belaisvius.

Schifter, kuris yra amerikiečių delegacijos pirmininkas, gegužės 15 atkreipė dėmesį į persekiojamą Helsinkio grupę ir vieną jos narį — steigėją, ilgametį kalinį Viktorą Petkų, paminėjo šiais metais įkalinimą 79 metų amžiaus Vladą Lapienį.

Gegužės 17, kalbėdamas 35 kraštų asamblėjai, kurioje dalyvauja ir sovietų delegacija, Amerikos ambasadorius Schifter apkaltino sovietus Helsinkio konferencijos baigiamojos akto pažeidimais ypač religinės laisvės srityje.

Cia Schifter prisiminė pastaraisiais metais sugriežtintą Lietuvos kunigų persekiojimą. Kalbėtojas atskirai paminėjo kun. Sigitą Tamkevičių, kuris buvo įkalinamas už tariamą "antisovietinę agitaciją ir propagandą". Šis kunigas, pažymėjo amerikiečių delegacijos pirmininkas, iš tikrųjų buvo nuteistas dėlto, kad dalyvavo Tikinčiųjų Teisėm Ginti Katalikų Komitete.

Italijoje prasidėjo trijų bulgarių (karo atache pav. Zhelyo Kolev Vasilev, ambasados kasininko Teodor Stoyanov Alvasov ir oro linijos vedėjo Sergei Ivanov Antonov) ir 5 turkų byla dėl jų įsivėlimo į 1981 m. prieš popiežių Joną Paulių II įvykdytą pasikėsimą.

Vakarų Vokietijos Socialdemokratų partijos vadas Willy Brandt tarėsi Sov. S-goj su jos vadovu Gorbačiovu nusiginklavimo ir Rytų-Vakarų santykių reikalais.

7 Afganistano partizanų grupės susijungė ir įvykdė sekminką sostinę aprūpinančių elektros jėgainių puolimus.

JAV ir Sov. S-ga sutiko pasikeisti pažiūrom apie pietinę Afriką ir Afganistaną. Kiek anksčiau pasikeista pažiūrom dėl Art. Rytų.

lyje vaizduojamas komišku išeivijos posėdis, kuriame gimsta taikos ir laisvės žygio bei Sovietų Sąjungos teismo idėja. Iš-eiviai, esą, nori teisti bolševikus, "už Jaltą, ir už Potsdamą, ir už Helsinkį... ir kad Hitlerį sumušė". Vienas, susirūpinęs, perspėja Hitlerio neliesti, nes "vis naujų dokumentų, žalčiai, atsiranda, kad mes jam tarnaujam." Straipsnelis baigiasi perspėjimu: "nepriterškite mums Baltijos, ponai." (Elta)

IŠ OKUPOOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Lietuvos valstybinės filharmonijos simfoninis orkestras balandžio 6 - 23 gastroliaivo Uzbekijoje, Kirgizijoje ir Kazachijoje. Dirigavo R. Rinkevičius ir respublikos nusipelnusių artistė M. Dvarionaitė, solistai respublikos nusipelnęs artistas P. Stravinskas (fortepijonas), E. Kuskinas (triūba), A. Ančerevičius (fagotas).

— Kauno valstybinis choras, vadovaujamas respublikos nusi-

pelniusio meno veikėjo P. Bingelio, koncertavo Krasnodare ir Sočyje (balandžio 2 - 12).

— Architektų sąjungoje balandžio 25 buvo aptarti jaunųjų architektų darbai. Apie savo projektus papasakojo G. Kuginys (Miestų statybos projektavimo institutas), J. Palaima (Centro sąjungos projektavimo institutas), A. Songaila (Paminklų konservavimo institutas), Č. Šliažas (Komunalinio ūkio projektavimo institutas). Jaunųjų darbus įvertino, ir pokalbį apibendrino Lietuvos architektų sąjungos valdybos pirmininkas A. Rasteika.

— Lietuvos kamerinis orkestras, diriguojamas liaudies artistas S. Sondeckio, balandžio 1, 2 ir 5 koncertavo Maskvos konservatorijos didžiojoje salėje. Antroje koncerte dalyvavo berniukų ir jaunuolių choras "Ąžuoliukas" (vad. Lietuvos nusipelnęs artistas V. Miškinis) ir dainininkė S. Trimakaitė.

Savaitės įvykiai

JAV pasiuntė į Sudaną Valst. sekretoriaus pavaduotoją Chester A. Crocker pasitarti su naujais krašto valdovais politiniais ir ūkiniais reikalais. JAV teikdavo Sudanui kasmet iki 200 mil. dol. karinės ir ūkinės paramos.

Amerikos knygų leidėjai, ruošdamiesi Maskvos knygų mugėi, sudarė rašytojo Kurt Vonehuto vadovaujamą komitetą knygoms atrinkti. Knygų sąrašas buvo paruoštas, bet mugę 50,000 dol. suma parėmęs National Endowment for Democracy liko nepatenkintas dėl parinktų knygų aiškiaus vienašališkumo ir pareikalavo pasitarimo, kad vežtinų knygų sąrašą galima būtų papildyti kitokias pažiūras atstovaujančiomis knygom.

Pietų Afrikos organizacija, atstovaujanti 2 mil. zulų genties gyventojų, paprašė JAV konsulą paveikti savo vyriausybę, kad ji sustabdytų ūkinės sankcijos prieš P. Afriką, nes jos pakensiančios juodajai rasei.

Prezidentas Reagan paskelbė savo planą pajamų mokesčių sistemai pertvarkyti. Pagal planą būtų leidžiama kiekvienam asmeniui 2000 dol. neapmokestinama suma; procentai už skolą pagrindiniam namui pirkti taip pat būtų nurašomi kaip ir sumos labdariniams tikslams, bet valstijos ir vietiniai mokesčiai nebūtų leidžiama nurašyti. Pajamų mokesčių procentai sudarytų tik tris grupes: 15 proc., 25 proc. ir 35 proc.

Izraelio Darbo partijos laikraštis Davar atskleidė, kad 1981 pabaigoj įvykusiame pokalby tarp JAV specialaus įgaliotinio Philip C. Habib ir Izraelio gynybos ministerio Ariel Sharon, pastarasis atidengė Izraelio planą dėl invazijos į Libaną. Planas buvo pradėtas vykdyti 1982 birželio 6, nors palestiniečiai tuo metu vykdė sutartas paliaubas su Izraeliu. JAV pastangos atkalbėti Izraelį nuo šio plano buvo nesėkmingos.

— Pagerbdama savo tėviškėno Lietuvos liaudies rašytojo Juozo Paukštelio atminimą, Pakruojo rajono "Naujo ūkio" kolchozo valdyba įsteigė jo vardo literatūrinę premiją už geriausius prozos kūrinius, vaizduojančius kaimo jaunimo gyvenimą, gvildenančius aktualias socialines ir moralines problemas. Premija įteikiama minint J. Paukštelio gimimo metines. Pirmuoju šios premijos laureatu tapo rašytojas Algirdas Pocius už apsakymų knygą "Liepos šešėlyje".

— Valstybinės konservatorijos didžiojoje salėje įvyko solinis kanklių koncertas. Jį surengė Lietuvos valstybinės conserva-

torijos dėstytoja, Leningrado N. Rimsko-Korsakovo valstybinės konservatorijos asistentė-stažuotoja kanklininkė L. Naikelienė.

— Latvijoje, Valmieros rajono "Burtniekų" tarybiname ūkyje viešėjo Lietuvos karikatūristai J. Varnas, A. Cvirka, Z. Šteinys ir V. Beresniovas. Surengta kilnojamoji karikatūros paroda, kurioje eksponuota 100 darbų. Karikatūristai papasakojo apie šiuolaikinę lietuvių karikatūrą, čia pat piešė draugiškus šaržus, atssakinėjo į žiūrovų klausimus. Susitikime dalyvavo latvių satyros ir humoro žurnalo "Dadzis"

dailininkai U. Miežvilkas, A. Ošas, A. Mukanas.

— J. Avyžiaus romanas "Chameleono spalvos" išleido Rytų Vokietijos grožinės literatūros leidykla "Volk und Welt". Iš rusų kalbos vertė I. Šrederis.

Vanga Galduvienė, dailininkė grafikė, už nuopelnus lietuvių vaizduojamajam menui ir aktyvų dalyvavimą visuomeniniame gyvenime apdovanoja Lietuvos respublikos Aukščiausios tarybos prezidiumo garbės raštu.

— Šiauliuose gegužės 16 atidaryta respublikinė jaunųjų dailininkų kūrinių paroda.

S.L.K.

"TIESA" ŽAVISI RYANO KNYGA

pe, anot Ryano ir Kavaliausko, buvę daug "lietuviškų buržuazinių nacionalistų".

Ryano vardas, rašo Kavaliauskas, buvo jam žinomas ir prieš knygos pasirodymą — "iš aršios, prieš šį teisininką nukreiptos kampanijos dešiniojoje, taip pat ir lietuviškųjų buržuazinių nacionalistų spaudoje". Iš Ryano lūpų, esą, skamba "pesimizmas, nevilts, kad nekaltų žmonių žudikai taip ir nesusiūlauks atpildo. Jūs gina ne tik dolerio advokatų, kaip jie nori, interpretojami Amerikos įstatymai. Jūs gina pats šios šalies gyvenimo būdas."

Taip atrodo OSI kontroversija Kavaliausko akimis. Nusprendamas naudoti KGB informaciją, kaip patikimą teisinę medžiagą. Ryan apdovanojo šią organizaciją nepaprastu komplimentu. Dabar šį komplimentą jam gražina "tarybinis žurnalistas" Kavaliauskas.

Elta

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos

(atkelta iš 1 psl.)

nes jie turi ir kitų darbų, todėl vaikams nustato valandą žinioms patikrinti.

Kai ateina iš karto daugokai vaikų į bažnyčią, nejaugi jis turi juos išvartyti iš bažnyčios ir po vieną išleisti tikrinimui? Tai juk būtų absurdas: visus tikrinti kartu greičiau ir lengviau. O juos išmokyti vien bažnyčioj neįmanoma, todėl ir norint nesukursi mokyklos bažnyčioje. Todėl Lenkijoje, Vengrijoje, Demokratinėje Vokietijoje per ištikus metus moko vaikus parapijų salėse religijos dalykų.

Persekioja vykdomasis komitetas

Nors tas pats komunizmas, bet ten pritaikomas Lenino nuostatas teisingai: religija ne-

dėstoma mokyklose (tai reiškia: Bažnyčia — atskirta nuo mokyklos). Taip supranta ir visas pasaulis. Taigi, pagal Lenino principą, ir mes turėtume teisę per ištikus metus dėstyti religiją vaikams bažnyčiose, o Gargždų vykdomasis komitetas net persekioja už žinių patikrinimą.

Ar tai nėra aklas ateistinis fanatizmas, kuris norėtų religiją jėga užgniauzti? Kur yra įstatymas, kad vaikų žinias galima tik patikrinti, o skrupulingai saugotis pasakyti kokį pamokantį žodį, nes tai bus "mokykla"? Ar tai ne absurdas?

Per 9 metus mūsų bažnyčioje taip buvo tikrinami vaikai, ir niekas nė pusės žodžio nesakė. O Gargždų miesto vykdomasis komitetas matyt, naują įstatymą išleido ir akiai jį vykdo. Tai tik suerzina tikinčių liaudį ir nutiekia prieš valdžią. Ar tai protinga?

Nemato, kas reikia matyti

Gargždų miesto vykdomasis komitetas nemato to, ką būtina turėtų matyti: jau kelinti metai stengiamės paaugštinti mūsų bažnyčią — baraką, kad turėtume pakankamai oro ir šviesos, bet jis nekreipia jokio dėmesio į tai, kad miesto gyventojai kamuojasi dėl oro stokos, ypač vasarą.

Labai prašome jus apginti mus, mūsų vaikus ir bažnyčią nuo panašių teroristinių išpuolių ateityje, kad galėtume naudotis religijos laisve, kurią garantuoja tarybinė Konstitucija.

Ir vėl užpuolė

Birželio 8 vėl pasikartojė terorizavimas. Kai motinos prieš pamaldas atsivedė vaikus, kad kunigas patikrintų jų žinias ir jie gautų kortelę pirmai išpažinčiai, į bažnyčią atskubėjo tos pačios trys moterys ir dar trys vyrai.

Nieko nepasakę, tuoj ėmė fotografuoti vaikus, kunigą, motinas... Blicas mirgėjo kaip žaibas. Visi sumišo, išsigando, ypač vaikai.

Tarp vyrų buvo apylinkės pirmininkas, švietimo kadru vedėjas ir fotografas. Motinos ėmė ginti vaikus, o "šeimininkai" darė savo, kilo triukš-

mas, berniai, išsigandę vaikai ėmė šaukti: "Išėikit iš čia!" Galų gale išėjo.

Gelbėkite vaikus

Gelbėkit mus ir mūsų vaikus nuo teroro, ginkit mūsų ir mūsų vaikų sąžinės laisvę. Bažnyčia — atskirta nuo valstybės, o valdžios atstovai Gargžduose šeimininkauja bažnyčioje, terorizuoja tikinčiuosius. Skubiai padėkit mums!

Pasirašė: 413 Gargždų parapijos tikinčiųjų. Gargždai, 1984.VI.8

-0-

Gargždai (Klaipėdos raj.).

1984 liepos 30 Gargždų parapijos kunigui prieš pamaldas tikrinant vaikų žinias į bažnyčią jau trečią kartą atėjo tikrintojai, šį kartą komjaunimo sekretorius ir dvi jo padėjęjos.

Tuo metu kunigas klausinėjo 30 metų merginą, ar ji viską žino pirmai išpažinčiai. Komjaunimo sekretorius pabrėžė, kad toks klausinėjimas jau yra mokymas. Esančios bažnyčioje vaikų motinos pasipriešino, sakydamos: "Mes pačios vaikus moko me ir atvedame patikrinti", ir paprašė neprašytus svečius iš-eiti iš bažnyčios. Šie surašė aktą, kad kunigas mokė 75 vaikus tikėjimo tiesų, išėjo.

Pyksta už skundus

Po dviejų mėnesių, rugpjūčio 14, Klaipėdos rajono vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas A. Leita, atsakymui į Gargždų parapijos tikinčiųjų 1984 birželio 8 rašytą protesto raštą, išsikvietė parapijos vargonininką (jo adresu buvo nurodyta duoti atsakymą) ir jį uni-formuoto milicijos darbuotojo pareiškė: "Jei dar rašysite valdžią šmeižiančius raštus ir po jais rinksite parašus, bus imtasi priemonių".

Vargonininkas bandė aiškinti: "Jei valdžios atstovai nesielgs bažnyčioje kaip chuliganai, niekas panašių raštų nerašys ir parašų nerinks..." Pavaduotojas A. Leita pertraukė kalbant vargonininką, sakydamas: "Išsikvietėmė ne diskutuoti, o atsakyti į pareiškimą. Jokio kito atsakymo negausite".

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road, East Northporth, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 718 441 - 2811.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prle Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliam pastatyti.

KENFIELD FUNERAL HOMES — Beach Memorial Chapel, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, FL 33706. 813 360 - 5577. Pasadena Memorial Chapel, 200 Pasadena Ave. S., St. Petersburg, FL 33707. 813 345-9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoj — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. šamogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžlūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Thomson McKinnon Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C., N.Y. 10004. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, auksą ir sidabrą. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Suinteresuoti skambinkite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM. 90.5 Worcester, MA. Treč. 8 - 9 PM. Penkt. 7:30 - 8:30 PM. Eduardas Meilus, Jr. 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. T. 617 753 - 7232.

NEW JERSEY, NEW YORK — "Lietuvos Atsiminimai", penkt. WEVD 10-11 val. vak. 97.9 FM. Taip pat "Music of Lithuania", sekmad., 2:05 - 3:00 v. p.p. iš WSOU, 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Dir., adresas: 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Telef. (201) 753 - 5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9 - 10 val. ryto WWVK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11384. Tel. 718 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE SV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS
66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MUSU VIENIETELE VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

DANTŲ GYDymo CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius,
Vedėjas
VISA MASTERCHARGE
METRO DENTAL SERVICE, P.C.

116-06 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrengimai, patogus privažiasviamas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (718) 441 - 0909

Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO
AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300

Vysk. Vincentas Brizgys gegužės 19 paminėjo 45 metų sukaktį, kaip jis buvo konsekruotas vyskupu. Tada buvo jauniausias vyskupas visame pasaulyje. Jis yra gimęs 1903 lapkričio 10, kunigu įšventintas 1927 birželio 5. Sveikiname Jo Ekscelenciją!

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Editorial Office 718 827-1352
Brooklyn, N. Y. 11207 Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office

Subscription per year — \$15.00. Single Copy 30 cents

Eina nuo 1915 m. 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organa DARBININKA ir LIET. ŽINIĄS. Pre-
numerata metams \$15.00. Straipsniai ir korespondencijos redakcija taisyti savo nuostoriai.
Pavardė pasirasyti straipsniai nebūtinai išreikia redakcijos nuomonę. Uz skelbimu turini
ir kalba redakcija neatsako.

ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Reikia priešintis netiesai

Žydų tauta savo istorijoje išgyveno daug sunkių valandų, ir prieš Jeruzalės sugriovimą, ir po to. Istorijos pradžioje sunkiai kovojo su valstybės išoriniais priešais, o išsisklaidžiusi po pasaulį — patyrė nemažą skriaudų juos priėmusiuose kraštuose. Šiandien žydai yra atkūrę savo nepriklausomybę, tačiau pavojai Izraeliui nėra praėję. Žemės plotu nedidelis ir gyventojais negausus kraštas yra atsidūręs nedraugiškai nusiteikusių arabų jūroje.

Prieš I. Pasaulinį karą žydų pogromais garsėjo caristinė Rusija. Daug saugiau žydai jautė caristinės Rusijos okupuotoje Lietuvoje, todėl čia jų susitelkė gan didelis skaičius. Nepriklausomoje Lietuvoje žydai ir kitos tautinės mažumos naudojosi pilnomis piliečių teisėmis ir privilegijomis. Deja, geri lietuvių — žydų santykiai susidrumstė 1940, bolševikinei Rusijai okupavus Lietuvą.

Tų santykių drumstume pirmą ir labai negarbingą veiksmą suvaidino ne lietuviai. Tai yra istorinis faktas, kurio niekas jau pakeisti nebegali. Išeivijoje turima vėrdais, pavardėmis ir vietovėmis dokumentuota medžiaga apie nusikaltimus ir nusikaltėlius prieš lietuvių tautą Lietuvoje 1940 - 41. Pasikeitus okupacijoms 1941, iš lietuvių pusės pasitaikė keršto ir kitų negarbingų išpuolių prieš žydus, tačiau visa atsakomybė už tai, kas vyko, priklauso naciams. Bet atsirado propagandinės jėgos, kurios kitaip įrodinėja. Tačiau propaganda gali turėti laikinų laimėjimų, bet istorinė tiesa nėra lengvai sugriauinama.

Okupuotoje Lietuvoje lietuvių ir žydai derina jėgas ir kartu ginasi nuo sovietinio okupanto despotizmo. Bet praėjus 40 metų nuo karo pabaigos, tie santykiai vėl susidrumstę laisvajame pasaulyje, ypač Amerikoje. Tų konfliktų iniciatyva vėl priklauso ne lietuviams.

Būtų buvę daug geriau istorinių santykių apyskaitą daryti draugiškuose pokalbiuose, kad iš praeities galėtume pasimokyti ir vieni, ir antri. Bet OSI, kai kurios ekstremistinės žydų organizacijos, o ypač Jewish World Congress, ir atskiri individai, suderinę balsus su rusų KGB, apie lietuvių užtraukė tą pačią melodiją.

Dėl žydų reikia apgailestauti, nes tauta, kuri pasauliui davė didįjį moralinį kodeksą, Dešimt Dievo įsakymų, neturėtų leisti ekstremistinėms grupėms prasi-veržti kerštu, neapykanta, netiesos skelbimu, viešosios opinijos nuodijimu. Mes turime duomenų, kad nuosaikioji žydų dauguma nepitaria ekstremistų kiršinimui prieš lietuvių ir kitas etnines grupes. Bet tiesą esame pasirošę ginti, nežiūrint kokia propagandos mašina būtų prieš mus užsukta. Priešindami istorijos klastojimui, teigiame, kad

1. Lietuvių SS dalinių buvo tiek pat kiek ir žydų, todėl apie jų baisų žiaurumą kalbėti negalima;

2. 1941 birželio mėnesį Lietuvą okupavo ir lietuvių okupacijos metu persekiojo naciai. Jie lėmė ir žydų likimą;

3. Nacių vykdytas ir rusų bolševikų tebevykdomas lietuvių tautos genocidas lietuvių tautą palietė nemažiau už žydus. Ne tik šimtai tūkstančių lietuvių išžudyta, bet nužudyta ir Lietuvos nepriklausomybė. Mes turime teisę jausti savo tautos skausmą ir vesti savo kovą.

OSI reikalingumo ar nereikalingumo klausimu neužimdami pozicijų, pasisakome (a) prieš OSI vykdomą konstitucinių teisių laužymą, (b) prieš komunistinės tironijos normų įvedimą į Amerikos teismų procesą, (c) prieš deportacijas į komunistinius kraštus, kur nėra nei teisės, nei teisingumo, (d) už OSI investiciją. Jei OSI teisingai naudoja Kongreso suteiktą manda-

Americans for Due Process (ADP) suruoštas suvažiavimas įvyko gegurės 11 Chicago Bar Association patalpose, Chicagos miesto centre. ADP, kurio pagrindinis užmojis yra būti Office of Special Investigations (OSI) liečiančios informacijos šaltiniu, kvietė visas pagrindines lietuvių, latvių, estų, ukrainiečių ir kitų palieštų tautybių organizacijas dalyvauti suvažiavime. Šis buvo trečiasis šio pobūdžio susirinkimas, suauktas ADP. Pirmasis įvyko 1984 m. Georgetown Universitete, Washington, D.C., antrasis š.m. kovo 16 Boston College Law School.

Posėdį atidarė advokatas Povilas Žumbakis, pristatydamas susirinkimo eigą ir suvažiavimo tikslą: duoti progos organizacijom, kurios rūpinasi OSI sukurtomis problemomis, pasisemti naujausios informacijos, pasidalinti žiniomis ir sumanymais, ir skatinti organizacijų bendradarbiavimą savitarpėje šiuo klausimu. Programa sudaryta iš šešių simpoziumo stiliaus pranešimų.

Pirmąjį simpoziumą "Teisinis Labirintas" moderavo advokatė Laima Nainytė. Thomas O. Kuhns, vienas iš trijų Kirkland & Ellis įstaigos advokatų, kurie gynė Liudą Kaijį išpilietinimo byloje ir šiuo metu apeliuoja

tą, investigacijos neturi bijoti.

OSI/KGB apologetai, minėtos žydų organizacijos ir jų spauda primeta "Darbininkui" anti-semitizmą. Tam "anti-semitizmui" įrodyti plačiai skelbia iš vieno "Darbininko" straipsnio išimtas atskiras frazes. Bet mes kaltinimus grąžiname kaltintojams, nes kultūringame pasaulyje ne laikraštis, bet straipsnio autorius neša atsakomybę už savo pareiktas mintis. Mes straipsnio autorių irgi antisemitizmu pakaltintume, jei jo naudojami faktai, parduoti skaičiai ir paskelbtos statistikos būtų neteisingos. Atvirai kalbant, mes neturime galimybes visų straipsnio autorių pateiktus faktus patikrinti. Tas dėsnys galioja viso pasaulio spaudoje. Bet kadangi minėti kaltintojai nenurodo faktų ar statistikos klastojimo, esame linkę manyti, kad straipsnio autorius netiesos skelbimu neužiima. Todėl ir antisemitizmo būti negali.

Bet gal minėtos kaltintojų grupės ir asmenys turi kokią nors ypatingą "anti-semitizmo" definiciją. Jei taip, norėtume išgirsti. Gi tuo tarpu kovosime už tiesą ir priešinsimės melui, nežiūrint iš kur jis ateitų.

šventa, pakili daina, tai himnas. Poetas ir primena kukliai, kad toje dainelėje bus ir giesmelė — bus ir šventieji dalykai paliesti.

Tuoju ir pasisako, apie ką jis giedos — Apie klapstus, vargelius Lietuvos krašto... Žodis "klapatatai" gal kam jau nesuprantamas. Baranauskio laikais ir dar ilgai po jo "klapatatai" turėjo savo vietą žmonių kalboje ir reikšmę rūpesčius. Žodis — barbarizmas, slavybė. Nevarnotinas. Ir naujosios šios dainos redakcijoje jau sakoma "Apie rūpesčius, vargelius..."

Ir toliau poetas sako: "Giedu senųjų žodelius"... Ne iš rašto jis išskaitė, bet girdėjo iš žmonių. Tą senovę jam kalbėjo senoliai.

Čia prisimena Maironis, kuris irgi nori prikelti nors vieną senelį iš kapų milžinų ir išgirsti nors vieną, bet gyvą žodelį iš senovės laikų...

Baranauskas daug anksčiau pasakė tą patį — kad jis gieda senųjų žodelius, žodelius, atėjusius iš praeities. Maironis prie to "senelių" sugrįžo maždaug po 40 metų, kai ši daina buvo dainuojama kaime. Gal šie posmai ir sujaukino tautos atgimimo dainių Maironį, kad jis panorą prikelti senelį iš kapų milžinų.

Drauge su pačiu pirmuoju posmu poetas pagauna mūsų dėmesį savo skambia formą — toje pačioje eilutėje yra ritmas. Vėliau Maironis jau eilutę perlaūžė ir rašė tokiu būdu:

DABARTINĖS PROBLEMOS, LIEČIANČIOS OSI
— IŠ ADP SUVAŽIAVIMO CHICAGOJE

teisėjo sprendimą toje byloje, supažindino su dviem temom — "Due Process paneigimas: civilinės taisyklės, kriminalinės išvados" ir "Depozicijos Sovietų okupuotose valstybėse". Advokatas Charles Nixon, sėkmingai apgynęs lenką Frank Walus, nagrinėjo temą "Deportacija — trūkumas procedūrinių apsaugų: apeliacijos dilema".

Po to vyko Trent universiteto profesorius dr. Romo K. Vaštoko moderuojamas simpoziumas "Tautiniai ir tarptautiniai politiniai svarstymai". Simpoziume dalyvavo Rasa Razgaitienė, dr. Romas Vaštoka ir kanadietis advokatas John Gregorovich. Rasa Razgaitienė apibūdino nuteistųjų deportaciją į Sovietų Sąjungą politinę reikšmę. Dr. Vaštoka svarstė nacių karo nusikaltėlių medžioklės motyvus. Advokatas Gregorovich aiškino Kanados Deschenes komisijos, sukurtos tyrinėti galimybes nacių ieškojimui Kanadoje, tikslus ir numatytą veiklą.

Trečiąjį simpoziumą "Etninės bendruomenės ir OSI", pravedė kun. Antanas Saulaitis. Simpoziumo dalyviai Antanas Mažeika, Rasa Razgaitienė, Algis Šilas ir Laima Sidyrė apibūdino Coalition For Constitutional Justice and Security, Americans for Due Process, Joint Baltic American National Committee ir Ethnic Community Services veiklą OSI klausimu.

"Draugo" redaktorius Mykolas Drunga moderavo ketvirtąjį sesiją "Santykiai su spauda". Redaktorius Drunga pristatė problemas, su kuriomis etninė spauda susiduria perduodama žinias, liečiančias OSI veiklą ir bylas. Kun. dr. Juozas Prunskis, Amerikos Lietuvių Tarybos in-

formacijos direktorius, siūlė būdus priėti prie vietinės spaudos. Dr. Myron B. Kuropas, Ukrainian National Association vyriausias vicepirmininkas, svarstė amerikiečių spaudos bendrą nusistatymą OSI klausimu.

Toliau dr. Romas Vaštoka moderavo simpoziumą "OSI ir jo šalininkai reaguoją į etninių grupių susirūpinimus". Dalyviai apibūdino paskutiniu metu laikų iškilusius anti-semitizmo kaltinimus, taikytus rytų europiečių tautom ir organizacijom, veikiančioms prieš OSI. Dr. Myron Kuropas nagrinėjo buvusio OSI vedėjo Allan A. Ryan, Jr. knygą "Quiet Neighbors". Rasa Razgaitienė apibūdino paskutiniu metu laikų World Jewish Congress iškeltus anti-semitizmo kaltinimus.

Šeštąją sesiją "Moralinės išvados" moderavo kun. Antanas Saulaitis. Jis kartu su Šv. Volodymyr ir Olha ukrainiečių katalikų parapijos klebono vyriausiuoju asistentu kun. Peter Galadza nagrinėjo klausimą "Istorijos perrašymo moralinės sąvokos". Tai būtų pirmas kartas, kad viešumoje buvo nagrinėta šių bylų moralinė prasmė, paveikianti tremtyje egzistuojančias rytų europiečių bendruomenes.

Suvažiavimo darbą susumavo ir suvažiavimą uždarė Rasa Razgaitienė su advokatu Povilu Žumbakiu.

Suvažiavimo lektoriai ir dalyviai griežtai pabrėžė, kad, nežiūrint pastaruoju metu keltų kaltinimų prieš ADP ir kitas organizacijas veikiančias prieš OSI, ta veikla nėra ir negali būti pagrįsta anti-semitizmu. Dalyvaujančios organizacijos ir gy-

nybos advokatai sutiko, kad reikia visais atvejais vengti ryšių su anti-semitinėm organizacijomis ir individualais.

ADP reikalauja, kad karo nusikaltėlių ieškojimai ir kaltinimų teismai vyktų teisėtai, vartojant tuos pačius procesus, kurie yra naudojami kiekvienoje gyvenamo krašto byloje. OSI iškeltos bylos skiriasi tuo, kad jose taikytos taisyklės apeina JAV Konstitucijoje nurodytus procesus.

Simpoziumo lektoriai aiškiai ir išsamiai suteikė daug naujų minčių ir informacijos, duodami dalyviams progos kelti klausimus ir dalyvauti bendrose diskusijose. Pastebėtina, kad dalyviai daugumoje jauni profesionalai, beveik be išimties užaugę ir subrendę tremtyje. Yra malonu patirti, kad jaunesniosios kartos yra susirūpinusios savo tautų istorijos apsaugojimu ir pasiryžusios siekti, kad gyvenamojo krašto įstatymai būtų teisėtai taikomi jų tautiečiam.

Suvažiavime dalyvavo Lietuvių Teisėm Ginti Komiteto, Amerikos Lietuvių Tarybos, Kanados Lietuvių Bendruomenės, Voice of Lithuania, Young Americans for Human Rights ir Ethnic Community Services atstovai kartu su kitų tautybių organizacijomis.

Rima Skorubskaitė

— Vida Skiotytė-Zambo, Detroito lituanistinės mokyklos tautinių šokių mokytoja, Lietuvių kilmės jaunimo stovykloje Dainavoje rugpjūčio 11—18 vadovaus tautinių šokių programai.

— "Mažeika pasakė, kad geriausia vieta siųsti karo nusikaltėlius yra Spandau kalėjimas Vakarų Berlyne", rašo Clevelando dienraštis "Plain Dealer" gegužės 11. Žurnalistas William F. Miller OSI klausimu straipsnį parašė iš Antano Mažeikos pareiškimų spaudos konferencijoje Clevelande gegužės 10. Mažeika nurodė, kad karo nusikaltimų padarė ir kiti vokiečių sąjungininkai, kaip tai japonai, italai, prancūzai, rusai. Jie irgi turėtų būti gaudomi. Būdamas Clevelande, Antanas Mažeika kartu su dr. Viktoru Stankumi, Lietuvių teisėm ginti komiteto pirmininku, turėjo pasimatymą su American Jewish Committee atstovais. Dialogui rasta bendra plotmė.

Po konferencijos Clevelande buvo tęsiamos diskusijos. Iš k. William F. Miller — The Plain Dealer korespondentas, dr. V. Stankus ir Antanas Mažeika. Nuotr. V. Bacevičiaus

POETAS ANTANAS
BARANAUSKAS

150 metų nuo jo gimimo

"Giedu dainelę, savo giesmelę
Apie rūpesčius, vargelius
Lietuvos krašto, ne taip iš rašto,
Giedu senųjų žodelius..."

(Iš A. Baranauskio "dainų dainelė")

● Gyvenimas ● Literatūrinė kūryba ● Mokslinė veikla —
kalbininkas ir matematikas ● Jo reikšmė lietuvių tautai.

PAULIUS JURKUS

18.—

Senovę išaukštino poetai romantikai. Romantizmas parodė praeities grožį, kad ten esama daug idealizmo, daug meilės. Ir Adomo Mickevičiaus kūryba buvo giesmės praeičiai. Ir to meto dailėje praeitis buvo žavi ir viliojanti.

Poetai visada jaučia gyvenamos dabarties grubumą ir visada ilgis kažko nepaprasto, ir tas "nepaprasto" kaip tik romantikam ateina iš senovės. Poetas, apdainuodamas praeitį, drauge paliečia ir savo dabartį, savo sielvartą, savo ilgesį. Ties du pasauliai — praeitis ir poeto dabartis — taip susilieja į vieną, giliu jausmu susildo patį kūrinių ir pagauna skaitytoją.

Giedu dainelę...

Štai Baranauskas, eidamas seminarijos koridoriais į paskaitas ar į katedrą mišparam, ir sudėjo eilutes:

Giedu dainelę, savo giesmelę,
Apie klapstus, vargelius,
Lietuvos krašto, ne taip iš rašto,

Giedu senųjų žodelius.

Tai yra jo istorinės dainos priešgiesmis, pirmieji akordai, kad pradeda giesmę.

Poetas gi pradeda kukliai, be jokio patoso — giedu dainelę, savo giesmelę.

Taip viskas paprasta. Kukli tai dainelė, bet drauge ir giesmelė... Čia tie du žodžiai lyg suplakami, bet giesmės turinys jau yra kitoks — giesmė tai

Ir labai buvo plati Lietuva,
Daug ana žemių įgijo,
Žmonės laimingi buvo tur-
tingi,
Niekur nebuvo vergijos.

Vieni didžiūnai buvo galiūnai,
Ant vyresnybės išrinkti,
O kiti saldžios klausė jų val-
džios,
Visi mažiukai vadinti.

Dabar poetas jau pradeda naują temą ir kalba, kodėl sunyko toji didžioji ir gražioji Lietuva.

Amžiai sukako, kaip seniai sako,

Ir kitaip virto Lietuva;
Augo didžiūnai, augo galiūnai,
Žmonės vergijon pakliuvo.

Žmonės prispausti, pradėjo jausti
Dažnai ir badą ir marą,
Dievas gelbėjo ir pažadėjo,
Kad nebus ponų ir dvarų.
Poetas jau regi šviesesnę Lie-
tuvos ateitį:

Štai diena aušta, naktis iš-
laužta
Nyksta tarp prastų žmonių,
Bet koks mums žodis tiesą
parodys,
Koks keliavedys ves kelią?

Ūžia šilėliai, krokia upeliai
Ir kalnai staugia tarp vėjų;
Pievos žaliuoja, girios lin-
guoja—

Auklėja kelio vedėją.
(Bus daugiau)

Giedu dainelę,
Savo giesmelę...

Tai jau buvo naujoji poezija, Aušros gadinės polėkis, poezijos sumodernėjimas. Baranauskio laikais buvo mada taip eiluoti. Panašiai buvo eiluojama ir lenkų literatūroje ir kitur. Tokiu būdu eilijuodamas, Baranauskas yra parašęs didelę dalį savo poezijos.

Plačioji praeities panorama

Kukliai ir tyliai atidainavęs pirmąjį posmą, poetas staiga plačiu mostu atidengia didingus praeities vaizdus:

Kalnai ant kalnų, o ant tų kalnų

Kalnai ir maži kalneliai,
Tenai Lietuva, per amžius buvo

Kaip sako mūsų seneliai.

Tik įsivaizduokime, kokia didinga ir plati panorama — kalnai, kalneliai, o ant jų dar kiti kalneliai... Kaip viskas supoetinta. Anykščių kalniukai ir kalvos, jo Žemaitijos prakeliuoti kalniukai čia iškyla prieš mus kaip gražūs kalnai, kaip saulėje švytančios Alpės ar Kaukazo kalnai.

Toje tai praeities didybėje, plačioji panoramoje ir buvo Lietuva. Buvo per amžius! Apie tai sako seneliai.

Poetas jau pasigauna praeitį ir vėl plačiais, labai ryškiais ir konkrečiais vaizdais nusako, kokia tai buvo Lietuva:

Ten miškai snaudė, ten meškas gaudė

Kasdien lietuviai nuo seno;
Ūžė, braškėjo, medžiai nuo vėjo

Ten, kur lietuviai gyveno.

Jau šitas posmelis parodo, koki talentu yra šis poetas, kaip jis subtiliai pagauna gamtą, kaip ją išreiškia savo garsais. Kaip puikiai skamba pirmoji eilutė — Ten miškai snaudė, ten meškas gaudė. Patraukia ji ir savo kontrastiniu vaizdu — miškai snaudžia, o lietuviai meškas gaudė.

Trečioji eilutė perduoda tiesiog girios šlamėjimą, medžių ošimą — Ūžė, braškėjo, medžiai nuo vėjo... Šią vieną eilutę galima cituoti, kaip Baranauskio skambios kalbos pavyzdį. Tokiame tai didingame krašte, kur girios, kur vėjai, gyveno lietuviai — tikrieji gamtos žmonės.

Poetas dabar vėl priartina praeitį ir jau detalizuoja:

Ant smeliakalnių, ant pilia-
kalnių

Ažuolai švęsti kerėjo
Ir tie dievaičiai, kuriuos žemaičiai,
Kuriuos lietuviai turėjo.

Tol už Dauguvos kraštas Lie-
tuvos

Smolensko žemę apriečia,
Už Dunajelio, kur be šešelio
Saulelė žmogų apšviečia.

Kijevas, rusai, latviai ir prūsai,
Gudai ir pikti totoriai,
Lietuvą pažinę, vainiki pynė,
Lietuvą dabino padoriai.

Green, Maine, pirmojo pranciškonų vienuolyno, gyventojai 1946 - 47 metais. Iš k. sėdi: Tėv. Leonardas Andriekus, Tėv. Bernardinas Grauslys, Tėv. Justinas Vaškus, Tėv. Viktoras Gidžiūnas, Tėv. Juvenalis Liauba; stovi iš k. Tėv. Ignas Mikalauskas, Tėv. Modestas Stepaitis, brolis Juozas Laurynas Roland, Tėv. Pranciškus Giedgaudas, brolis Kazimieras Gulbinas, Tėv. Petras Baniūnas.

AMERIKOJE KURIA VIENUOLYNĄ, ORGANIZUOJA SPAUDA

Tėv. Justino Vaškio, OFM, kunigystės

50 metų sukakties proga — 2

Sunki pradžia

Amerikos krantus pasiekiau 1941 sausio 29. Sustojau pas amerikiečius pranciškonus New Yorke, 31 gatvėje. Ėmiau žvalgytis, kur būtų galima įkurti lietuvių pranciškonų vienuolyną.

Nežiūrint didelių pastangų, vienuolyno nepasisekė įkurti didesniame lietuvių centre. Visur pasipriešino vyskupai, o Chicagoje, nors ir buvo gautas kardinolo Strich leidimas, pasipriešino lietuvių parapijų klebonai.

Galiausiai lietuvių pranciškiečių dėka iš Pittsburgho vyskupo gavau leidimą laikinai apsigyventi Pittsburghe. Leidimas buvo duotas tik vieneriems metams. Po metų vėl pratęstas.

Laikinas vienuolynas Pittsburghe, Pa., buvo įkurtas 1941 rugpjūčio 2. Į šį vienuolyną ėmiausi telkti lietuvius pranciškonus. Ilgai nelaukiant, vienuolyną apsigyveno Tėv. Juvenalis Liauba, Tėv. Pranciškus Giedgaudas ir brolis Paskalis.

Galiausiai, tarpininkaujant Waterburio lietuvių parapijos klebonui kun. J. Valantiejui, buvo gautas Portlando, Maine, vyskupo J. McCarthy leidimas kurti pastovų vienuolyną Greene, Maine.

Pranciškonų ordino vadovybė Romoje buvo palanki šiam lietuvių pranciškonų įsikūrimui Amerikoje. Man prašant, jau 1946 birželio 6 buvo įkurta Lietuvos pranciškonų savarankiška Šv. Kazimiero lietuvių pranciškonų provincija. Šiai provincijai teko vadovauti iki 1952 metų.

Redaguoja "Pranciškonų Pasaulį" Lietuvoje

Lietuviškoji spauda man visada buvo arti širdies. Supratau jos reikšmę savo tautai. Mokytojadamas Kretingos gimnazijoje, kartu redagavau Šv. Pranciškaus Varpelį, kuris buvo pradėtas leisti Kaune 1923. Nuo 1936 jis buvo pavadintas "Pranciškonų Pasauliu". Rūpinausi pagerinti laikraštį.

Kretingoje dar buvo leidžiamas ir "Sursum Corda", pranciškoniškas laikraštis inteligentam. Redagavo mokytojas J. Gedgaudas. Abu laikraščiai buvo spausdinami pranciškonų spaustuvėje Kretingoje. Šioje spaustuvėje buvo spausdinamos ir įvairios knygos.

Sovietams užėmus Lietuvą, spaustuvė buvo nusavinta, pranciškonai leidžiami laikraščiai uždaryti. Man tada dar pasisekė suredaguoti "Pranciškonų Pasaulį" liepos mėnesio numerį ir jį išsiuntinėti skaitytojams.

Atgaivina "Varpelį" Amerikoje

Pittsburghe, Pa., įsikūrus, mano pirmasis rūpestis buvo tuoj atgaivinti "Šv. Pranciškaus Varpelį". Vazinėdamas su pasikaitomis ir rekolekcijomis

šiai taip suredagavau "Šv. Pranciškaus Varpelį". Finansuojant Magdalenai Kleitonienei iš Baltimorės ir padedant Darbininko administratoriui Antanui Peldžiui, 1942 sausio mėn. pradžioje pasirodė "Šv. Pranciškaus Varpelio" pirmas numeris Amerikoje. "Darbininko" spaustuvėje Bostone to Varpelio buvo išspausdinta 14,000 egz.

Išplatinti tokį didelį tiražą buvo nelengva. Iš lietuvių klebonų didelės paramos nesulaukiau. Kai kurie katalikiški laikraščiai atsakė paskolinti adresu.

Buvo ir nemalonių nuotykių. Brocktone 1942 pradžioje parapijos salėje žmonėm parodžiau pirmą išspausdintą Varpelį ir paraginau užsiprenumeruoti (Prenumerata — 1 dol.). Tada tuoj iš salės buvau išvestas. Man, jaunam kunigui, tai buvo didelė staigmena. Toje pačioje salėje vėliau ir prel. Pranciškus Juras buvo "iškoliotas", kad "Darbininko" leidimą ir spaustuvę perleido pranciškonam.

Varpelį platinau, lankydamas lietuvių kolonijas. Keletą tūkstančių išsiuntinėčiau A. Peldžiaus paskolintais "Darbininko" adresais. A. Peldžiui taip pat pasi-

sekė gauti SLA adresus, kuriais taip pat pasinaudojau.

Perima Aidų leidimą

Jau 1948 metais parūpo man perimti "Aidų" žurnalo leidimą. Jis nuo 1947 metų buvo leidžiamas Vokietijoje. Kadangi tremtinių didžioji dalis persikėlė į Ameriką, tada leidėjai galvojo ir žurnalo leidimą perkelti į Ameriką. 1949 leidėjai pasiūlė žurnalo leidimą perimti pranciškonam.

Pranciškonų provincijos patarėjai nebuvau linkę perimti Aidų leidimą. Tada pranciškonai gyveno Maino valstybėje toli nuo lietuviškų centrų, neturėjo savo spaustuvės, nebuvo ir spaudos darbai paruoštų žmonių. Priešinosi ir kai kurios organizacijos, kad "Aidai" esą frontininkų žurnalas. Neverta juo rūpintis.

O vis dėl to ryžausi "Aidų" leidimą perimti. Daug padėjo ir dr. Juozas Girmius, kurio šeima buvau pasikvietęs iš Vokietijos į Kennebunkportą. Jam 1949 m. atvykus, kartu aptarėme Aidų perėmimo reikalą, redakcinės kolegijos sudarymą. Vyriausiu "Aidų" redaktoriumi buvo paskiestas rašytojas Antanas Vaičiulaitis.

"Aidų" leidimas buvo perimtas 1949 rudenį. Dar du numeriai išėjo Vokietijoje, o nuo 1950 pradžios jau pradėjo eiti Amerikoje. Spausdino ta pati spaustuvė Bostone, kur buvo spausdinamas ir "Varpelis". Tai buvo "Darbininko" spaustuvė.

(Bus daugiau)

KAS ATSTITIKO "ŠALTAKRAUJAM" ANGLAM?

Jau nebe pirmas kartas spaudoj nuskamba Anglijos jaunimo apgailėtini veiksmai ten nepaprastai mėgiamose futbolo rungtynėse.

Taip 1984 vasario 28, vykstant futbolo rungtynėm, kurias Anglijos komanda pralaimėjo Prancūzijos komandai santykiu 0:2, futbolo entuziastai angliai padarė 1 mil. dol. nuostolių Parvizių Park de Princes stadione.

Tų pat metų gegužės 8 Anglijos futbolo klubo šalininkas buvo nušautas ir apie 200 jų buvo areštuota už riaušes ir smurtą Belgijos Briuselio gatvėse. Riaušės vyko prasidedant ir pasibaigus rungtynėm tarp Anglijos Tottenham Hotspur ir Belgijos Anderlecht futbolo komandų.

1985 kovo 5, vykstant vietinėm futbolo rungtynėm Chelsea mieste 23 žmonės buvo sužeisti ir 100 areštuota per vykusį siautulį. Kovo 15 per futbolo rungtynes Luton m., į šiaurę nuo Londono, 47 žmonės buvo sužeisti per kilusias riaušes.

Gegužės 11, vykstant vietinėm futbolo rungtynėm Bradford, 53 žmonės žuvo kilus gaisru stadione sėdynėse. Tą pačią dieną per futbolo rungtynes Birminghame 15 m. jaunuolis buvo užmuštas ir 175 žmonės sužeisti, sugriuvus dėl spūsties stadiono sienai.

Gegužės 30, vykstant Europos taurės rungtynėm tarp Anglijos Liverpool komandos ir Italijos Turino Juventus komandos, per Anglijos komandos šalininkų pradėtas riaušes buvo užmušta 38, sunkiai sužeista 10 ir lengviau sužeista 253 žmonės. Anglijos komanda šias rungtynes pralaimėjo 1 tašku. Riaušėm numalšinti policijos nepakako, turėjo būti iškvieisti specialūs su riaušėm kovoti skirti kariuomenės daliniai. Per riaušes policija konfiskavo peilių, skutimosi peiliukų, geležinių virbalų, grandinių ir kt.

Nuo riaušių apsaugoti buvo siūloma žaidimo aikštės atitverti nuo žiūrovų, bet prietais išvados, kad tvora gali sudaryti naujų pavojų.

Britanijos min. pirmininkė Thatcher sudarė komisiją riaušių priežastim iširti ir pasiūlyti priemonių kovai su riaušėm. Darbo partijos parlamento narys Tony Brooks pasiūlė Anglijai pasitraukti iš Pasaulio taurės rungtynių ir uždrausti Anglijos futbolo klubam ir jų šalininkam dalyvauti kito sezono Europos rungtynėse.

Aukštesniųjų policijos vadų sąjunga siūlo uždrausti alkoholio pardavimą ir vartojimą rungtynių dieną, iškratyti jeinančius į stadioną, atskirti žiūrovų grupes stadione, sekti jų elgesį TV kamerom, nustatyti

VYSK. P. BALTAKIS BINGHAMTONE

Šių metų balandžio 26 - 29 mūsų naujasis vyskupas Paulius Baltakis, OFM, aplankė Binghamtono Šv. Juozapo lietuvių parapiją. Binghamtono lietuvių labai įvertino šį vyskupo apsilankymą ir šeštadienį, balandžio 27 vakare, suruošė jam gražius pietus — priėmimą. Šioje parapijos šventėje dalyvavo apie 300 žmonių, atėjusių pagerbti savo vyskupą.

Pietuose dalyvavo Binghamtono miesto burmistrė Juanita Crabbe. Ji sveikino vyskupą miesto vardu, palinkėdama jam sėkmės jo darbuose ir kelionėse į kitus kontinentus. Ji vyskupui taip pat įteikė Binghamtono miesto raktus. Šv. Juozapo parapijos klebonas, kun. John Mikalajūnas parapijos vardu įteikė vyskupui gražią dovaną: stulą, kurioje gražiai išsiuvinėti lietuviški žodžiai: "Dieve, gelbėk Lietuvą". Vyskupas labai nuoširdžiai kalboje padėkojo miesto burmistrei, parapijos klebonui ir visai parapijai už labai nuoširdų priėmimą, padėkojo Šv. Juozapo parapietėm ir parapičiam už dovanas ir gražius pietus.

Geriant kavą, meninę programą atliko naujai susiorganiza-

vęs Rochesterio, N.Y., tautinių šokių ansamblis "Žilvinas", kuris čia pirmą kartą pasirodė visuomenei. Jie labai gražiai pašoko kelis gražius tautinius šokius ir padainavo porą lietuviškų dainų. Grupei vadovauja Paulius Laukaitis. Pranešėjas buvo Paulius Klimas, taip pat iš Rochesterio, kuris dabar studijuoja Binghamtone. Binghamtono lietuviai labai nuoširdžiai priėmė šios naujos Rochesterio grupės pasirodymą, nes jie tokių dalykų buvo jau seniai nematę. Baigus meninę programą, visi žiūrovai sustoję ilgai plojo.

Per visas šias dienas vyskupas Baltakis aukojo kelias mišias, o per 7:30 val. pamaldas sakė pamokslus lietuviškai.

Sekmadienį, balandžio 28, buvo iškilmingos koncelebruotos mišios, kurias aukojo vyskupas kartu su keturiolika kunigų iš aplinkinių parapijų bei miestų. Šių mišių metu giedojo Šv. Juozapo parapijos choras. Mišių pabaigoje sugiedojo Lietuvos himną ir "Lietuva brangi".

Binghamtono lietuviai bei jų giminės ir draugai labai džiaugiasi vyskupo apsilankymu ir jam už viską labai dėkoja. PRK

Binghamton, N.Y., šoka Rochesterio Žilvino ansamblio šokėjai. Pačioje dešinėje matyti vysk. P. Baltakis, OFM. Jo dešinėje sėdi Šv. Juozapo lietuvių parapijos klebonas kun. John Mikalajūnas. Kairėje — Binghamtono lietuviai stebi šokėjus.

Žilvino grupės vadovui Pauliui Laukaičiui įteikiamos gėlės. Gėles Binghamtono lietuvių vardu įteikia Elizabeth Skiba. Šalia stovi programos pranešėjas Paulius Klimas. Žilvinas šoko Binghamtone, kai ten lankėsi vysk. P. Baltakis, OFM.

ERDVĖS PASLAPTYS

1908 birželio 30 centrinio Sibiro Tunguska upės baseine įvyko per šimtus mylių girdimas sprogimas. Už 40 mylių nuo sprogimo vietos esą gyventojai jautė karšto oro srovę, sproginėje langai ir drebėjo namų sienos. Kelių šimtų mylių plote medžiai buvo išvartyti ir jų gulėjimo kryptis ėjo pagal sprogimo centro spindulius.

Mokslininkai tvirtina, kad tai įvyko dėl erdvės kūno asteroido sprogimo 5 mylių aukštyje nuo žemės paviršiaus. Jis turėjęs turėti 500 pėdų diametrą ir svėriti apie 7 mil. tonų. Kiti tvirtina, kad tai buvusi kometa. Tas sprogimas dabar yra prilyginamas 12 megatonų branduoliniam sprogimui.

Asteroidai yra uolienos gabalai iki 600 mylių diametro dy-

pasizymėjusių triukšmarių tapatybę ir griežčiau bausti riaušių kaltininkus.

Belgijos vidaus reik. ministerija uždraudė Britanijos futbolo komandom žaisti Belgijoje to, kol komandų šalininkų polinkiai kelti riaušes bus sustabdyti.

džio ir skriejantieji saulės erdvėje, tarp Marso ir Jupiterio esančioj juostoje. Jie pasidaro arba iš saulės sistemoj buvusios planetos likučių arba iš nespėjusių planetos sudaryti materijos gabalų. Dėl kitų planetų įtakos asteroidų greitis kartais sumažėja ir jie patenka į kitų saulės sistemos planetų trauką, tarp kurių gali būti ir žemė. Mokslo žmonėm yra žinoma net apie 100 žemės kraterių, atsiradusių dėl asteroidų nukritimo į žemę.

Kometas dar gaubia paslaptis, nes asteroidai, pavirtę į meteoritus, gali būti iš žemės iškasami ir laboratorijose ištiriami, o kometos iki šiol nėra palikusios žemėj jokių žymių. Gal tik dabar, paleidus satelitus į erdvę apie periodiškai pasirodantį Haley kometą, gali kas nors paaiškėti Spėliojama, kad kometas sudaro didelės ledo gniūžtės ir mineralinių dulkių mišinys. Jos atsiranda 10 trilijonų mylių nuo saulės sistemos nutolusioje ledinių atlaikų juostoje, arba Oort debesyse. Praskriejančios žvaigždės kartais užkliudus tas sniego gniūžtes ir jos krenta į žemę, palikdamos šviečiančių dujų uodegas. Spėliojama, kad už 12 milijonų metų kometos gali sudaryti žemei nemažą pavojų.

Vytautas Alantas, GELMIŲ BALSAS, Dirvos konkursuose premijuotos novelės. Išleido Vilnius Draugijos leidykla, 6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103, USA. Aplanko dailininkė Danguolė Šeputaitė - Jurgutienė. Leidinio mecenatas — Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga. Kaina \$10.00, 1984 metai.

Leidinyje 6 novelės, laimėjusios Dirvos konkursus, ir Balio Gražulio apie Vytauto Alanto, kaip novelisto, kūrinių aptarimo apybraiža.

Vytautas Alantas rašo, įdomiai ir vaizduoja gyvenimą pastabiai ar tai paliesdamas šių dienų ar istorinius įvykius. Jo aprašyti charakteriai natūralūs, pasakoja įvykių tekme suprantamai, bet intriguojančiai, sukuria gražius aplinkos vaizdus, temas renkasi patriotiškai — tautiniais motyvais. Kalba graži, sklandi, spalvinga, teikianti skaitytojui malonaus pasitenkinimo.

Ir šios novelės literatūros mylėtojam suteiks daug džiaugsmingo pasiskaitymo.

Knygoje paduota autoriaus kūrybos sąrašas: 6 novelių knygos, 7 romanai, 3 eilėraščių rinkiniai (1 žuvęs rankraštis karo metu), publicistikos rinkinys, biografija apie Vanagaitę, apybraiža apie Romą Kalantą, 2 dramų veikalų rinkiniai ir esantieji rankraščiuose 6 scenos veikalai.

— "AUŠRA", suvalkų trikampio Lietuvių visuomeninės kultūros draugijos centro valdybos organas. 1984 m. Nr. 4. 34 psl. Nuo šio numerio žurnalą pradėjo redaguoti Valda Malinauskaitė. Tiražas 3000 egz. Leidinyje nemaža žinių ir aprašymų iš Lenkijos gyvenančių lietuvių veiklos. Iliustruota.

TĖVYNĖN Nr. 1 sausis - vasaris 1985 m. Venecuelos Lietuvių Bendruomenės Žiniaraštis. Išleista Caracas mieste vasario 16 proga. Žiniaraštis turi 22 psl. su atspaudom iš vietinės spaudos ispanų kalba, straipsniai mašinėle rašyti ir yra kelias iliustracinių pagražinimų.

Apie Venecuelos lietuvių aktualius rūpesčius ir įvykius 1984 metais VIII Pietų Amerikos Lietuvių Kongresą, kuriame dalyvavo Argentinos, Brazilijos, JAV, Kolumbijos, Urugvajaus ir Venecuelos atstovai, plačiai rašo dr. Vytautas A. Dambava.

Apie popiežiaus Jono Pauliaus II vizitą tame krašte ir lietuvių dalyvavimą tose iškilmėse aprašo Antanas Šulcas ir pridėtas atspaudas ispaniškai, kuriuo prašoma Lietuvai kardinolo.

Yra apyskaitė ir eilėraštis. Specialus skyrius — jaunimo žinios, kurį vedė Sandra Saldytė-Mažeikienė.

Paskelbtas VL Savišalpos Bendruomenės garbės teismo sprendimas, padarytas 1985 vasario 5 dėl vykusių tarpusavio nesusipratimų nuo 1980 rugpjūčio (N.B. Kur tik lietuviai, ten be teismų neapseinama. Brolių Domeikų dvasia gyva ir išieivijoje. Red.)

Nuo redakcijos stalo skyrė daug informacinės medžiagos apie įvairius įvykius.

Žiniaraštį leidžia VLB Krašto valdyba. Redaguoja bendradarbių kolektyvas.

Žiniaraštis suteikia vertingų žinių apie Venecuelos lietuvius ir yra gera medžiaga išieivijos istorijai.

KURIAMAS LIETUVIŲ CENTRAS

Vytauto Vebellūno, Lito prezidento, žodis, tartas per Laisvės Žiburlo radiją gegužės 26.

Vienas Chicagos priemiesčių — Lemont, Ill. — pasiekiamas per pusvalandį iš Chicagos centro. Palyginus, tai artimas užmiesčio geras rajonas. Toj aplinkoj yra Vincentiečių vienuolynas ir seminarija su daugeliu pastatų, bažnyčia ir nemažais žemės plotais.

Vincentiečiai visą tą nuosavybę parduoda. Tai lietuviam tinka kaip pirštine ant rankos, nes mum tokio centro labai reikia. Pagal bičiulių ir mano paties nuomonę tai galėtų būti ne tik Chicagos lietuvių centras, bet jį galėtume vadinti Pasaulio Lietuvių Centru. Tai būtų lyg lietuvių sostinė užsienyje.

Su Vincentiečių vienuolyno vadovybe derybos principiniai užbaigtos. Tokiu būdu ši vieta 90% jau yra mūsų. 10% palieku antspaudam uždėti, parašam patvirtinti bei pinigais pasikeisti.

Nelabai norėčiau per daug

ŽIEMĄ VASARĄ STUDENTAI NERINGOJE

Jau antrus metus Atlanto rajono studentai renkaš NERINGOJ žiemos ir vasaros metu. Putnamo seselės sudarė sąlygas jaunimui 17 metų su viršum susiburti bendraamžių tarpe ir sustiprinti tautines bei krikščioniškas vertybes. Mūsų materialinėje aplinkoje tai svarbi priemonė vispusiškame brendime.

Minima jaunuoliams stovykla birželio 16 - 29 (galima stovyklauti vieną ar abi savaites) atsižvelgia į tai, jog dalyviai suaugesni ir pajėgesni. Patys prisideda prie stovyklos programos vystymo, dalyvauja sprendimuose ir neša atsakomybę už savo sprendimus, drausmę, tvarką, visą kuriamą nuotaiką ir bendradarbiavimą.

Per paskaitininkus, įvairius užsiėmimus ir projektus dalyviai sustiprina savo lietuviškumą ir krikščioniškumą vertybes, kad užpildytų spragas, kurios žiemos metu neišvengiamai susiskuria.

Skaitome ir girdime, kad vis daugiau žmonių pasiduoda įtampai, spaudimui, nepermatoms gyvenimui. Daugelis blaškosi, pameta gyvenimo prasmę, neruoja. Todėl svarbu, kad kuo daugiau jaunuolių pasinaudotų visu tuo, kas organizuojama jiems per šias savaites. Svarbu raginti ir kviešti jaunuolius nuvykti, nurimti gamtoj, pergalvoti vertybes, įsijungti į jaunatvišką juoką. Ne vien vyresniem, bet ir jaunesniem, bepradedantiem rūpintis savo ateitimi, yra pavojus ir pagunda pasiduoti darbo ir pinigų krovimo įtampai. Atėmus vidinę ramybę, nei gali pilnai pasinaudoti ką atsieki nei džiaugtis pačiu siekimu.

Putnamo seselės tegali suteikti sąlygas, kviešti personalą, ruošti programą. Tebus visų vyresniųjų pareiga skatinti ir raginti jaunuolius 17 metų su viršum pasinaudoti ir dalyvauti šioj stovykloj. Norint daugiau informacijos kreipkitės tiesiogiai į Putnamo seselės 1 203 928-5828. S.I.

apie šį centrą pranašauti. Kai kūdikis gimsta, tėvas drovisi pasakyti, kad jo sūnus gal kada bus šio krašto prezidentas, nors jam tai atrodo labai įmanoma. Šio centro ateitis priklausys nuo mūsų vieningumo, nuo mūsų solidarumo ir nuo mūsų pasiryžimo savo gyvenimą, savo kultūrą, savo tautybę ir savo religiją tęsti kaip galima gražesnėje aplinkoje, kad ji pritrauktų vyresnius, suaugusius ir jaunimą.

Architektai yra pramatę iš turimų pastatų palikti bažnyčią ir sales, įkurdinti dvasiškius, šeštadieninę mokyklą. Iš klierikų gyvenviečių pramatoma padaryti mažus kondominiumus, kurie būtų vyresniem žmonėm, su jiem pritaikytais įvairiais patarnavimais. Tai nebūtų "nursing home", bet tai būtų garbinga rezidencija, kur žmogus reikalui esant gautų transportaciją, finansinius patarnavimus, medicinišką pagalbą ir t.t.

Plačiuose laukuose, kurie susideda iš 250 akrų, statysime apartamentų kompleksą, grupuotų namų "townhouses", apie 130 viensėdžių gyvenviečių namų, prekybinį centriką bei vieną komercinį sklypą kartu su lengvosios industrijos kampu. Tokiu būdu gyvenimas vystysis šios gražios lietuviškos vingiuojančios lygumos centre.

Malonu pastebėti, kad du sklypai jau iš anksto užsakyti. Jiem, žinoma, kaip pirmūnams bus suteiktas pasirinkimas. Šiame centre bus telkiamos visos finansinės, kultūrinės ir organizacinės jėgos, kad galėtume gyveninti, bičiuliautis, mylėti ir ginčytis visi kartu, nežūrint kokie mūsų išitikinimai. Žinokim, kad mum reikia vienas kito.

Pramatomas centras skiriamas ne vien Chicagos lietuviams. Tai bus visų lietuvių centras, prie kurio galėsime prisidėti ir finansiškai, puoselėti solidarumą tarp savųjų ir ugdyti ateinančias kartas. Kviečiu visus būti entuziastais, susiburti apie Lito organizaciją — pastatyti šį didžiulį laivą ir iškelti bures. Kiekvienam atsiras vieta, kiekvienam atsiras pareiga, kiekvienam atsiras darbas.

Aš pats esu optimistas, nes kiekvieną žingsnį, kurį savo gyvenime darau su lietuviams, radau tarp lietuvių šiltą ir pozityvų atgarsį. Tikiuosi, kad šis bus vienas iš didžiausių ir įdomiausių uždavinių. Jaučiu, kad visi lietuviams tam pritaris ir savo bendradarbiavimu prisidės prie šios tvirtovės statybos. Taupykite pinigus ir jėgas, o jį mobilizaciją šauklys pašauks netrukus. Kaip tame eilerašty: "Po kaimus šauklys, jo putotas arklys, į kovą lietuvininkus šaukia!"

VASARIO 16-OSIOS GIMNAZIJA

Entuziazmas gimnazijos rėmimui yra gerokai sumažėjęs. Būtų norinčių su doleriu ar kitu prie jos egzistavimo prisidėti, tačiau trūksta organizatorių. Būrelių veikimas yra susilpnėjęs. Ne tik daug būrelių išnyko, bet atsirado "super patrijotai", kurie pradėjo gimnazijos veiklą pulti. Būtų labai liūdna gimnazijos likimu nesirūpinti. Federalinė Vokietijos valdžia duoda du trečdalius reikiamų

Irena Veblaitienė, gyv. Union, N.J., laimėjo pirmą premiją už savo meniškai išsiuvinėtus (needlepoint) darbus. Parodą surengė American Telephone ir Telegraph bendrovė Springfield, N.J., kur Veblaitienė dirba.

KASA IR PENSININKAI

Mūsų visuomenėje pensininkų eilės vis didėja. Vieni išvyksta šiltesnius kraštus, kiti lieka čia. Nežiūrint, kur jie bebūtų, mūsų vyresniosios kartos nariai susiduria su tais pačiais rūpesčiais ir sunkumais. Vienus vargina sveikatos negalavimai, kitus skurdas, trečius vienatvė. Pagalbos klausimas seniesiems darosi vis labiau aktualus. Tam tikslui mūsų bendruomenė kuria globos ratelius, organizuoja gaudos namus, suteikia patarimus ir kasdieninę pagalbą. Visos lietuvių institucijos turėtų į šią veiklą įsijungti, nes senatvės problemos šiandien yra kitų, o rytoj jau bus mūsų pačių.

Šalia kitų organizuotų pastangų reikia paminėti ir lietuviškos Kredito Unijos Kasos įnašą pensininkų gerovei pakelti. New Yorke mažai žinoma, kad Indianos valstijoje, apie 40 mylių nuo Chicagos, baigiami įruošti senelių prieglaudos namai. Tie namai yra netoli Cedar Lake, vadinami Gerojo Ganytojo, arba Good Shepherd nursing home. Čia reikia pažymėti, kad namų projektas buvo finansuotas Kasos narių paskolomis. Be Kasos dalyvavimo, prieglaudos namai nebūtų buvę įgyvendinti.

Kasa remia vyresniąją kartą ir kitais būdais. Ypač New Yorko skyriuje pagrindinė pagalba pensininkam yra patogi lietuviška kasa įstaiga Richmond Hill rajone. Ji yra atidaryta kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro, išskyrus penktadieniais iki 6 val. ir šeštadieniais iki 5 val. vakaro. Čia pensininkai gali bet kada

atvykti su savo čekiais ir juos išmainyti arba padėti į taupomąją sąskaitą. Nėra jokių eilių, nereikia stovėti gatvėje arba skubėti, kad bankas neužsidadarytų. Kasa, kaip buvę minėta, atidaryta kasdien nuo ryto iki vakaro. Pasidėję pinigus, taupytojai Kasoj gaus 7% palūkanų (kituose bankuose tik 5.25%). Indėliai čia federalinės valdžios įstaigos apdrausti iki 100,000 dolerių. Pinigus galima išimti bet kada, be jokių suvaržymų. Jeigu pageidaujama, galima išpirkti pinigines perlaidas (Money Orders) įvairiom sąskaitom apmokėti. Money Order kainą tik 50 centų. Taip pat pinigų galima išimti čekiais arba grynais, arba, mainant čekius, dalį padėti į santaupas, o kitą dalį pasiimti grynais.

Yra ir dar vienas būdas sutvarkyti pensijos čekius. Tai tiesioginis čekių pervedimas iš Social Security įstaigų į Jūsų taupomąją sąskaitą. Kartais ne visi pensininkai yra pajėgūs vaikščioti į bankus, o yra ir baimės, kad kas nors čekio ar pinigų pakeliui neatimtų. Paštu irgi nevisada galima pasitikėti. Geriausia tada sutvarkyti taip, kad Social Security čekiai būtų automatiškai pervedami į taupytojo sąskaitą Kasoje. Tada nereikės nei laukti, nei vaikščioti, nei stovėti eilėse, nei rūpintis, nei bijoti. Jūsų čekiai kiekvieną mėnesį ateis tiesiai į Kasą ir ten Jus uždirbs 7% palūkanas. Kai reikės pinigų — atvyksite į įstaigą, arba paprašysite, kad vakare kas nuvežtų ir išsiimsite tiek, kiek Jum reikia. Reikalui esant, galėsite Jum patikimą asmenį įgalioti Jūsų pinigus padėti ar išimti. Jūsų taupomoj knygtutį bus parodyta kiek ir kada čekių padėta, kiek ir kada Jūsų išimta ir koks yra Jūsų indėlių balansas. Taip pat kiekvieną metų ketvirtį bus parodyta kaip augs Jūsų palūkanos.

Tiesioginį pensijos čekių pervedimą į Kasą galima labai lengvai atlikti. Reikia tik atvykti į įstaigą, užpildyti pareiškimą ir viskas bus sutvarkyta. Kasos adresas: 86 - 01 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418. Tai yra ant kampo 86-tos Avenue ir 114-tos gatvės. Vienas blokas į šiaurę nuo Jamaica Ave, arba blokas į pietus nuo Myrtle Ave. Prie įstaigos kabo lietuviška

dinė kalba yra lietuvių, kitaip ir negalėtų būti, kadangi mokiniai suvažiavę iš skirtingų kultūrų kraštų. Kurie į ten atvažiuoja nemomėdami lietuviškai, jau lietuviškai kalba, ją paliekant.

Karolio Milkovaičio pastangomis pradėta atgaivinti būrelių veikla. Sudarytas centrinis komitetas, kuriam vadovauja K. Milkovaitis. Visais būrelių organizavimo ir gimnazijos reikalais kreiptis: K. Milkovaitis, 6743 S. Rockwell, Chicago, Ill. 60629. J. Ž.

trispalve papuošta Kasos iškaba. Jeigu prieš atvykdami turėtumėte kokių klausimų, paskambinkite įstaigon darbo metu šiuo numeriu: (718) 441 - 6799. Jūsų lauks mandagus lietuviškas patarnavimas.

KASOS Informacija

PREL. K. GEČIO SUKAKTIS

New Yorke kadaise gyveno kun. dr. Kazimieras Gečys, tada profesoriavęs Fordhamo universitete. Paskui, pasitraukęs į pensiją, Putname gyveno apie 3 metus. Tada jį pasikvietė Balstogės vyskupas. Ten jis ir išvyko ir ten gyvena apie 6 metus. Ten jis aptarnauja Balstogės lietuvius. Ten jį pakėlė į prelatus.

Kun. Kazimieras Gečys į kunigus išventintas 1925 birželio 6 Vilniaus katedroje, išventino arkivyskupas Jurgis Matulaitis. Taigi jis šiemet mini savo kunigystės 60 metų sukaktį.

Apie jį ir jo veiklą parašysime vėliau.

PAMALDOS IR KONCERTAS UŽ NUKANKINTUS IR IŠTREMtus

Birželio 22, šeštadienį, 10:30 v.r. Apreiškimo parapijos bažnyčioje bus pamaldos už bolševikų nukankintus kunigus — kun. Vaclovą Balsį — Stasio Balsio brolių, kun. Justiną Dabrilą, kun. Joną Patriką. Taip pat bus prisiminti ir kiti išvežti į Sibirą ir ten nukankinti.

Po mišių bus pusės valandos religinis koncertas. Pamaldas rengia ir koncertą atliks solistas Mečys Razgaitis, norėdamas pagerbti ne tik minėtus nužudytus kunigus, bet ir kitus panašius kankinius. Pusės valandos koncerte jis atliks tris savo sukurta giesmes — Šv. Kazimierai, Marija, malonės pilnoji ir Šventoji Marija.

Visuomenė kviečiama kuo gausiau dalyvauti ir prisiminti anų žiauriųjų 1941 metų ir kitų laikų tautos kankinius.

Sol. Mečys Razgaitis, kuris birželio 22, šeštadienį, 10:30 v.r. Apreiškimo parapijos bažnyčioje rengia pamaldas ir religinį koncertą už nukankintus ir ištremtus į Sibirą.

— Amerikos Lietuvių Taryba atskiru atsišaukimu atkreipia dėmesį, kad okupuotoje Lietuvoje šiemet liepos mėnesį ruošinama trijų dienų "respublikinė dainų ir šokių šventė", skiriama paminėti Lietuvos okupacijos 45-mečiui ir "Pergalės" 40-mečiui. Altas kviečia išseivius atsispirti prieš "Maskvos patikėtinių propagandines užmačias" ir prašo giminių lankymą okupuotoje Lietuvoje atidėti kitam laikui, "vengiant bet kokių veiksmų, kurie galėtų pakenkti Lietuvos valstybiniam tęstinumui ar lietuvių tautos pastangom išsilikti ir išsilaisvinti iš okupacijos". (E)

— Philadelphijos ir apylinkių lietuviams paminės 45 metų Lietuvos okupacijos sukaktį ir baissiuosius birželio įvykius penktadienį, birželio 14, Nepriklausomybės aikštės sodelyje, prie Laisvės Varpo. Publika kviečiama rinktis 7 val. vak. su plakatais, kad 7:30 val. vak. punktualiai būtų galima pradėti susikaupimo valandą. Philadelphijos LB apylinkės valdyba jau kontaktavo amerikiečių spaudą ir televiziją. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti ir atkreipti dėmesį į mūsų tautos tragišką likimą. Moterys ir mergaitės prašomos vilkėti tautinius drabužius. Smulkesnei informacijai skambinti 215 677 - 1684.

— Mokyk. J. Masilionis rugpjūčio 8 mokytojų, tėvų ir jaunimo savaitės metu Dainavoje apibūdins a.a. prof. A. Salio raštus.

— Ateitininkų savaitė lietuvių pranciškonų sodyboje Kennebunkporte, Maine, vyks rugpjūčio 11-18. Vienas vakaras skiriamas vysk. A. Baranausko gimimo 150 metų sukakčiai. Vakaro programą atliks aktorius V. Valiukas. Kambariai užsakomi adresu: Franciscan Monastery, Kennebunkport, ME 04046.

— Dainavoje įvyksiančioje mokytojų, tėvų ir jaunimo studijų savaitėje mokytojas Jonas Kavaliūnas rugpjūčio 6 darys pranešimą apie lituanistines mokyklas, ir mokytoja S. Petersonienė skaitys paskaitą apie satyrą okupuotos Lietuvos literatūroje.

— Povilas P. Dargis, Pittsburgh, Pa., Lietuvių radijo programos vedėjas, patikslina Darbininke gegužės 17 išspausdintą straipsnį "Impozantiškos dovanos" tokiu sakiniu: "1979 m. premijas už geriausias radijo programas gavo: V. Bakūnas, S. Daukienė, P. P. Dargis ir P. Viščinis. Iš viso 1000 dol."

— Lituanistikos tyrimo ir studijų centras šiuo metu renka knygas, periodiką bei kitą lituanistinę medžiagą. Ta medžiaga naudosis Pedagoginio lituanistikos instituto studentai, lietuvių organizacijos ir visuomenė bei kitataučiai mokslininkai. LTSC prašo visus lietuvius prisidėti prie šio būtino lietuvių mokslinių, literatūrinių ir meninių turtų išsaugojimo darbo. LTSC darbuotojai mielai atvyks į knygų aukotojų namus, jei taip nukrašomos nuo valdžios mokesčių. LTSC pateiks užpildytą mokesčių formą. LTSC, 5620 South Claremont, Chicago, IL 60636 USA. Telefonas (312) 434-4545.

— Nauji Darbininko skaitytojai: J. Bucevičius, Baltimore, Md., P. Purnas, Lyndod, KS. Užsakė kitiem: dr. J. Masilionis, Dayton, Ohio — S. Masilionytei, Cleveland, Ohio. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujiem skaitytojam Darbininko prenumerata pirmiem metam tik 12 dol. Atnaujinant visiem 15 dol. metam.

KENNEBUNKPORTO PRANCIŠKONŲ METINIS

PIKNIKAS

Liepos 7 dieną, 1985

11:45 Iškilmingos mišios.

Keturi pranciškoniai švenčia savo 50 metų vienuolinio gyvenimo jubiliejų ir 45 metų kunigystės sukaktį. Mišias laiko ir pamokslą sako vysk. PAULIUS BALTAKIS Gieda Brocktono Šv. Kazimiero parapijos choras.

12:45 Pietūs

4:30 Meninė programa

Tautiniai šokiai. Vadovauja ONA IR GEDIMINAS IVASKAI

Brocktono choro koncertas
Pranciškoniai visus kviečia atvykti ir malonioje nuotaikoje praleisti dieną.

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. dr. M. Šveikauskienė sutiko šią laisvąją duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojams. Klausimai siųskite jai adresu: Dr. M. L. Šveikauskas — Attorney-at-Law, Boston Five Bank Bldg., 1895 Centre St., Boston, MA 02132

NEIŠVENGIAMI MOKESČIAI

KLAUSIMAS

Esu 73 metų amžiaus. Gaunu pensiją. Sveikata mano gera. Esu dar gerokai stiprus ir pernai vėl vedžiau. Žmona yra 67 metų amžiaus ir taipogi gauna pensiją. Abudu turime po nemažai santaupų ir gyvenam gerai. Prieš išeidamas į pensiją, aš buvau mėsininkas (bučeris). Nors ir nenoriu pats save girti, bet turiu pasakyti, kad aš buvau geras ir gerai dirbau.

Dabar man tas žydas, pas kurį ilgus metus dirbau, sako: grįžk į darbą, bent trim dienom į savaitę; dabar gauni pensiją, dar gausi algos ir kaipo senam žmogui nereiks taksų mokėti valdžiai. Taigi bus geras gyvenimas ir pinigų prisitaupys.

Aš netikiu, kad viskas gali jau taip gerai būti. Esu ilgametis "Darbininko" skaitytojas ir prašau paaiškinti kaip čia iš tikrųjų yra.

ATSAKYMAS

Būdamas 73 metų amžiaus, Tamsta nenustosi nė vieno cen-

to savo pensijos, jei grįžtum į darbą. Gali uždirbti tiek kiek nori ir baimės dėl pensijos nustojo nėra.

Tačiau buvai netiksliai painformuotas dėl pajamų mokesčių (income tax). Ir pensininkai ir nepensininkai privalo mokėti darbo pajamų mokesčius nuo uždarbio ir kitų pajamų (procentai, dividendai ir pan.).

Kadangi sakai, kad ir Tamsta ir žmona turite santaupų, taigi gaunate procentus arba dividendus, gali susidaryti tokia situacija, kad, grįžus į darbą, Tamstos ir žmonos pajamos, įskaitant pusę gaunamos senatvės pensijos, viršys \$32,000 (dėl papildomo uždarbio).

Jei taip būtų, tada reikės mokėti valdžiai darbo pajamų mokesčius ne tik nuo gaunamo uždarbio ir kitų pajamų, bet taipogi nuo pusės Tamstų abiejų gaunamos senatvės pensijos, pagal tam tikrą formulę.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, atsiųdami prenumeratos mokestį, prisidėję aukomis už kalendorių, įvairius patarnavimus ar šiaip spaudą parėmę:

35 dol. — V. Kirkyla, E. Northport, N.Y.

30 dol. — dr. D. Bajorūnas, New York, N.Y.

25 dol. — B. Pundzevičius, Great Neck, N.Y.

20 dol. — A. Rugys, Lantana, Fla.

Po 15 dol. — K. Sodonienė, Juno Beach, Fla., E. Vazgis, Gloucester, Mass., J. Andrulaitis, Brooklyn, N.Y., A. Kaminskas, Philadelphia, Pa., dr. J. Masilionis, Dayton, Ohio.

Po 10 dol. — V. Kvetkus, Inverness, Fla., V. Budris, Elizabeth, N.J., E. Donohue, Union, N.J., P. Šlapelis, Commack, N.Y., A. Marcel, Howard Beach, N.Y., J. Bačanskas, Potomac, Md., A. Gyls, Olympia, Wash., V. Šeštoka, Warren, N.J., J. Plečkaitis, New Britain, Conn., R.

Prieš nutariant grįžti į darbą, patariu pasitarti su savo buhalteriu (accountant) arba su tuo asmenim, kuries Tamstoms ruošia Tamstų income tax returns. Neturėdama duomenų apie Tamstų pajamų ir gaunamų pensijų dydį, negaliu Tamstoms specifiskai pasakyti, ar taip būtų.

Markevičius, Woodhaven, N.Y., L. Šetikas, Franconia, N.H.

Po 8 dol. — K. Kizys, Chicago, Ill., F. Matusėvičius, Keene, N.H., P. V. Vyngantas, Dallas, Tx., M. Jauniškis, E. Northport, N.Y.

6 dol. — A. Keciūris, Carmel, N.Y.

Po 5 dol. — E. Pavelites, Brooklyn, N.Y., V. Sinkevičius, So. Woodstock, Conn., J. Švedas, St. Petersburg Beach, Fla., V. Stanislovaitytis, Chicago, Illinois, C. Bielskis, Stoughton, Mass., J. Kapočius, Dorchester, Mass., J. Bucevičius, Baltimore, Md., D. Hurley, No. Grafton, Mass., A. Bender, Amityville, N.Y., G. Bartkus, Richmond Hill, N.Y., V. Rastonis, E. Sandwich, Mass., B. Jacikevičienė, Ridgewood, N.Y., S. Zabolis, Manchester, Conn., A. Stasiukevičius, Newington, Conn., H. Misliuskas, Media, Pa., J. Misevičius, Baltimore, Md., I. Kučiauskas, Baltimore, Md., B. Andrews, Forestville, Conn., M. Korsack, Nashua, N.H., K. Kaminskas, Portland, Or., A. Gedrimas, Hamilton, Ont., D. Mitkienė, Los Angeles, Calif., J. Tiškus, Greenwich, Conn., G. Augius, Westchester, Ill., dr. A. Laucis, Mt. Olive, Ill., O. Stankaitis, Paterson, N.J., J. Virskus, W. Palm Beach, Fla., R. Švainauskas, Studio City, Calif., E. Orentas, W. Hartford, Conn., V. Valukas, New Haven, Conn., L. Sprindžiūnas, St. Petersburg Beach, Fla., G. Ivaška, Monroe, Conn., J. Andrulis, Islington, Ont.

Po 3 dol. — J. Peleckis, Sunny Hills, Fla., V. Popeliūška, Baldwin, N.Y., S. Razgaitis, Chicago, Ill., F. Migliore, Glendale, N.Y., A. Butas, Woodhaven, N.Y.

Po 1 dol. — V. Pakštys, Fairfax, Va., O. Kadas, Woodhaven, N.Y.

Visiem aukotojam nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

Spauda yra pats svarbiausias ginklas kovoje dėl Lietuvos laisvės. Paremk ją savo auka!

Savo vaikams, kurie išsikelia gyventi į kitus miestus, užsakykite Darbininką!

Jaunieji Grandinėlės šokėjai laukia koncerto programos. Jų koncertas buvo balandžio 21 Clevelande. Nuotr. V. Bacevičius

Baltimorės LAK vyrų tinklinio komanda Sporto žaidynėse Detroitė. Nuotr. A. Rugienius

Los Angeles Banga — moterų tinklinio komanda, žaidynėse Detroitė laimėjusi II-rą vietą. Žymenius išteikia Juozas Orentas — kairėje, Vitas Rugienius — dešinėje. Nuotr. A. Rugienius

Kur tik žmonės susirinko, Tuoj ir klausia Darbininko!

NAUJAUSIOS PLOKŠTELĖS

Gruodis: Dainos. Dainuoja operų solistė Lilija Šukytė Šioje plokštelėje įdainuota 17 kompijuozo Gruodžio lietuviškų dainų. Akomponuoja pianistė Raminta Lampsatyte. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Clevelando vyrų oktetas — 3. Oktetas, vadovaujamas muz. Ryto Babicko, talkinamas solistės Irenos Grigaliūnaitės, įdainavo 12 lietuvių ir tarptautinių kompozitorių dainų. Akomponuoja R. Strimaičio orkestras. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Gintaras su daina. Toronto "Gintaro" ansamblio dainos vieneto įdainuota 14 lietuvių kompozitorių dainų. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Aš čia gyva. Dariaus, Lino ir Audriaus Polikaičių bei Vido Neverausko įdainuotos lietuviškos ir estradinės dainos. Išleido Montrealy Vilnius Records of Canada, vadovaujama A. Stankevičiaus. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Tau, mama. 14 kūrinių: 7 skirti motinai ir 7 mišraus žanro. Įrašyta Lietuvoje. Išleido Montrealy Vilnius Records of Canada, vad. A. Stankevičiaus. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Pasakos. Įrašyta 10 lietuviškų pasakų vaikam. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Ar atminsi? Dainuoja solistė Dana Stankaitytė, akomponuojant muz. Alvydui Vasaičiui. Įdainuota 14 lietuvių kompozitorių kūrinių. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Gina Čapkauskienė. Solistė, akomponuojant muz. Jonui Govedui, įdainavo 5 lietuvių kompozitorių ir 5 tarptautinių autorių kūrinius. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Algis Grigas, baritonas, su Philharmonica Hungarica, diriguojant Alvydui Vasaičiui, įdainavo 8 lietuvių ir tarptautinių operų arijas. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Dainuok ir šok. Dainuoja Juozas Nakutavičius ir Dana Summers-Striugaitė, palydint orkestrui "Lietuva". Estradinės ir šokių dainos. Kaina su persiuntimu 13 dol.

Šios ir kitos lietuviškos plokštelės, lietuviškos knygos bei suvenyrai gaunami Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

PUOŠNŪS ALBUMAI

Puošnūs ir meniški albumai, su tekstu lietuvių ir anglų kalbomis, labai tinka dovanom įvairiom progom.

A. Rannit, M. K. Čiurlionis, 25 dol.

E. Verloren Van Themaat, Pranas Domšaitis, 25 dol.

R. Viesulas, Telesforas Valius, 58 dol.

E. Jasiūnas, Darius-Girėnas, 25 dol.

Patty C. Rice, Amber, 29 dol.

Adomo Galdiko, A Color Odyssey, 15 dol.

F. Whitaker, Puzinas, 25 dol.

Jurgis Juodis, The Way of the Nation, 7 dol.

Persiuntimui pridėdama po 1 dol. už kiekvieną knygą.

Šios ir kitos lietuviškos knygos, lietuviškos muzikos plokštelės ir įvairūs suvenyrai gaunami Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

GINKIME LIETUVIŲ TEISES

Nepamirškite savo aukos Lietuvių Teisėms Ginti Fondui

Prašome pasinaudoti šia atkarpa. Čekius rašyti "Lietuvių Teisėms Ginti Fondas" (arba "American Lithuanian Rights Fund, Inc.") ir siųsti adresu: 5620 So. Claremont Ave. Chicago, Illinois, 60636

Auka Lietuvių Teisėms Ginti Fondui.....US\$ .....

Pavardė, vardas .....

Adresas .....

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

Pranešant adresu pasikeitimą, neužmirškite pridėti ir senąjį adresą.

LIETUVIŠKOS KASETĖS

Dainuokime — A. Šalčio 16 lietuviškų dainų. Gintaras su daina — 14 dainų. Estradinės muzikos - šokių kasetės (60 minučių, 10-12 dainų kiekvienoje): Paklydo ramunė, Gervės skrenda, Myliu, Vilniui, Mūsų kaime gegužinė, Šventieji vakarai, Balti balandžiai, Dainuok ir šok, Ragelių puota, Volungė, Armonika, Nakties muzika, Už viską švelniau. Šios kasetės po 10 dol.

Kasetės po 90 minučių: V. Noreika, Tango, Šokime II, Šokime II, Akordeono garsai, Broliai Aliukai. Šios kasetės po 15 dol.

Komp. J. Stankūno kūrinių, įrašyti kasetėse "Sodžiaus garsai" ir "Lithuanian Entertainment". Dainuoja a.a. Irena Stankūnaitė, solistai, duetai, chorai. Šios kasetės po 6 dol.

"Introduction to Modern Lithuanian" gramatikos 4 kasetės iš viso 20 dol.

Persiuntimui pridėdama 1 dol.

Šios kasetės gaunamos Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVIENIJIMAS

Už prieinamus mokesčius pasiūlo moderniškus apraudos planus.

Susiv. savo nariams moka dividendus ir teikia pirmenybes prašant — gavimui mortgicijų.

Norį įsirašyti kreipkitės į SUSIV. CENTRĄ, P.O. Box 32 (71-73 So. Washington St.), Wilkes Barre, Pa. 18703; o Didžiojo New Yorko rajono lietuviai kreipkitės į organizatorių Susiv. direktorių BRONIŲ BOBELJ, 212 Elderts Lane, Woodhaven, N.Y. 11421, tel. MI 7-6637.

LITHUANIA 700 YEARS

(IN ENGLISH, 458 PAGES)

Parašyta J. Puzino, A. Geručio, J. Jakšto, A. Budreckio ir St. Lozoraičio. Įvadas R. Sealey. Šešta laida, puošniai išleista. Puiki dovana kitataučiam ir lietuviams, naudojančiam tik anglų kalbą. Platina: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuania 700 Years" už 16 dol. Persiuntimas — postage 1 dol.

Vardas, pavardė .....

Numeris, gatvė .....

Miestas, valstija, Zip .....

LITHUANIAN COOKERY

(In English, 316 pages, price 8 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėm amerikietėm. Knyga su plastiniu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 8 dol. Persiuntimas — Postage 50 c.

Vardas, pavardė .....

Numeris, gatvė .....

Miestas, valstija, Zip .....

FEDERALINĖ LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

KASA

LITHUANIAN FEDERAL CREDIT UNION

Centras: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418
Tel. (718) 441-6799

Skyriai: Chicagoje, Cicero, St. Petersburg

Aktyvas: 40 milijonų dolerių.

KASOJE gaunamos paskolos, reguliarios santaupos, IRA ir kiti pelningi sertifikatai.

Reguliarų santaupų palūkanų kursas KASOJE šiuo metu 7%. Pilnas metų prieauglis 7.25%

Taupymo sertifikatų palūkanos nuo 8.5%, pagal sumą ir terminą.

IRA indėlių palūkanos nuo 10% iki 11% pagal terminą.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA FEDERALINĖS VALDŽIOS APDRAUSTA IKI \$100.000

KASOS įstaiga Richmond Hill veikia šešias dienas savaitėje nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro, išskyrus penktadieniais iki 6 v.v. ir šeštadieniais iki 5 v.v.

Apie paskolų ir sertifikatų palūkanų pasikeitimus prašoma teirautis KASOJE darbo valandomis. Per telefoną arba paštu Jums bus suteiktos vėliausios informacijos.

Lina Ridikaitė modeliuoja Balfo surengtoje madų parodoje Kultūros Židinyje.

Laima Jankauskaitė modeliuoja madų parodoje Kultūros Židinyje. Nuotr. K. Butkauskas

Loreta Kliveckaitė modeliuoja madų parodoje.

Rasa Adams modeliuoja madų parodoje. Nuotr. K. Butkauskas

BALFAS DĖKOJA

1984 metais BALFAS minėjo karo audros išblaškytų lietuvių šalpos darbų keturiasdešimties metų sukaktį. Tais metais New

Yorko 100-ojo skyrusiu aukų rinkimo vėjus, vadovaujamas išdininko A. Pumpučio, praėjo sėkmingai, nes jūs, aukotojai,

savo jautria širdimi mylėjote ir savo gausia auka padėjote vargantiesiems mūsų broliams ir sesėms. Visos surinktos lėšos jau seniai išsiųstos BALFO centro valdybai, kuri labai atsargiai ir taupiai vykdo šalpos darbus.

Jau antri metai, skyrusiu valdybos pavesta, R. Ridikienė vadovavo balandžio 28 madų parodos ruošai: daug drabužių krautuvių apėjo, daug pažįstamų ir svetimų aplankė, daug modelisčių suorganizavo... Dirbo

Iš moterų klubo

Gegužės 25 LMF Bostono klubo susirinkime, neatvykus prelegentui, pirm. Elena Vasyliūnienė pravedė pasikalbėjimą apie lenkus ir tėvų meilę vaikams, vaikų tėvams ir panašiai.

Iš amerikiečių spaudos

Balandžio 5 Bostono arkivyskupijos laikraštis "The Pilot" parašė ilgą straipsnį "Petras of Lithuania". Monica Clark rašo, kaip ji, lankydama Sovietų Rusiją su Northern California Catholic Peace Mission to the Soviet Union, be kitų vietovių, aplankiusi ir Vilnių, kur susitikusi Petrą Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje. Jis buvęs labai malonus ir ją vedžiojęs ir aiškines. Toliau ji rašo kaip rusai konfiskavę katalikų katedrą, bažnyčias, kaip tikintieji labai lankę bažnyčias, apie tikinčiųjų persekiojimą ir t.t.

Balandžio 17 "The Pilot" rašo: "Bishop Seeks More Outcry Against Persecution in Lithuania". Aprašo vyskupo Pauliaus Baltakio kelionę Australijoje ir jo rūpesčius apie tikinčiųjų persekiojimą Lietuvoje. Duoda vyskupo Baltakio pasisakymus tikinčiųjų klausimais, kad jis organizuoja "Friends of the Prisoners" organizaciją, kurios adresas esąs: P.O. Box 12, Sandy Bay, 7005 Tasmania, Australia.

Gegužės 10 laikraštis "The Boston Herald" įdėjo Osvaldo Akmentins (latvis) laišku "Tragic memory", kad jis turįs mintyje Baltic Holocaust. Kaip sovietai, užėmę tuos kraštus, vykdė baisias deportacijas, areštavo moteris ir vaikus. Kad apie 600,000 Baltijos piliečių buvo eliminuoti. Kaip dabar rusai vykdo rusifikaciją. Kad Baltijos kraštuose dabar oficialioji kalba yra rusų. Ir kad tie, kurie yra atsakingi už tą tragediją nėra patraukti teismo atsakomybėn.

RENGINIAI

Birželio 16 tuoj po 10 val. mišių Šv. Petro parapijos salėje So. Bostone vyks baidiojo birželio išvežimų minėjimas. Rengia LB Bostono apylinkė.

Rugpjūčio 11 Minkų radijo valandėlės gegužinė Romuvos Parke, Brocktone.

Spalio 13 Laisvės Varpo renginys So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos salėje.

Spalio 27 sol. A. Stempuzienės-Svedienės koncertas. Rengia Liet. Tautodailės Institutas.

ADVOKATĖ BIRUTĖ ŠIMKUTĖ

Halloran and Schaeffer P.C.

300 Union Street
New Bedford, MA 02740

Tel. 617 999-1332

ir kiti BALFO šeimos nariai. Taip susidarė apie trisdešimties talkininkų sąrašas.

Valdyba dėkinga aktyviai dirbusiems, kad paroda būtų drabužiais gausi, stiliaus įvairi; kad aplinka būtų elegantiška ir graži. Pirmiausia padėka priklauso nuolatiniams talkininkams madų stilistui Andriui Koval-Kovaliauskui už puošnius drabužius ir už tako puošimui vadovavimą. P. Jurkui už scenos dekoravimą ir parodos reklavimą Darbininke, V. Jankauskienei už aiškinimus, P. Redikiui už muzikos palydą, B. Bie-liukui už visokeriopą pagalbą. Taip pat dėkoju prie parodos ruošimo aktyviai prisidėjusiam A. Dičpinigaičiui, A. Kliveckienei, K. Bačauskui, A. Ruokis, J. Pumputienei, O. Adams, E. Karpiūtei, J. Šližiui. Dėkoju gražiom modelistėm: R. ir Ras. Adams, J. ir L. Jankauskaitėm, B. Jerkis, P. Grier, L. ir Lor. Kliveckaitėm, L. Ridikaitei, P. ir L. Rudigliano, E. McTighe, broliui ir sesutei Volotkevičiam.

Ypatinga padėka priklauso Patrice Rudigliano už jos krautuvių drabužius, R. Jasinskienei už reto grožio megztinius, Šližienei už Volotkevičiam drabužius pasiuvimą. Kiti drabužiai buvo gauti iš Metamorphose, Tenefly, N.J., o vaikų drabužiai — iš Jack & Jill, Woodhaven.

Dėkoju kun. Pr. Giedgaudui, OFM, už nemokamą Pranciškonų spaustuvėj bilietų atspausdinimą ir KASAI už 100 dol. auką.

Vincas Padvarietis,
pirmininkas

šės, per kurias choras dainavo lietuvių liaudies dainas.

Gegužės 18 choras koncertavo Maironio Parko svetainėje, Worcester, Mass., dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopos metiniame parengime.

Šv. Kazimiero parapijos choro išdūi papildyti yra ruošiami kepinų pardavimas. Kepinius suaukoja choristės ar choro rėmėjai, o gautas pelnas naudojamas gaidų pirkimui, multiplikavimui, kelionėm ir kitiem choro reikalams. Kartais yra gaunama aukų.

Toks kepinų pardavimas buvo surengtas gegužės 5 ir pasivažiinta vadovaujant St. Gofensonienei. Iš šio renginio choras papildė savo išdą.

Geriausios sėkmės Šv. Kazimiero parapijos chorui ir jo vadovam ateiityje. Reprezentuookit ir toliau Lietuvą per lietuviškas dainas ir giesmes.

E. Ribokienė

BOSTON MASS — WLYN 1360 AM bangos sekm. nuo 8 iki 8:45 ryto. Veda S. ir V. Minkai, 71 Farragut Road, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-2515.

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00 - 10:00 val. ryto iš WCAV-4 banga 98.0. Vedėjas — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 586-7209.

"Amber Holidays"

1985 M. EKSURSĖS I LIETUVĄ IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

Liepos 17	— 1514.00
Liepos 31	— 1465.00
Rugpjūčio 6	— 1698.00
Rugsėjo 3	— 1679.00
Rugsėjo 18	— 1212.00
Rugsėjo 23	— 1173.00
Spalio 1	— 1279.00
Gruodžio 26	— 1309.00

Kelionių ilgis nuo 10 iki 16 dienų — įvairūs maršrutai.

Registracijos, informacijos reikalu skambinkite 1-800-722-1300 (Toll Free) Iš Massachusetts ir Kanados skambinkite 1-617-268-8764

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 WEST BROADWAY, P.O. BOX 116
SOUTH BOSTON, MA 02127

Įstaigai vadovauja: Aldona ADOMONIS ir Albina RUDŽIŪNAS Norintems atsikviesti gimines atostogoms — sutvarkome dokumentus. Prices are based on double occupancy and are subject to changes.

BROCKTON, MASS

Šv. Kazimiero parapijos choras

Šv. Kazimiero parapijos choras ne tik Brocktone, bet ir plačioj apylinkėj yra pažįstamas.

Sekmadieniais 10 val. lietuviškų pamaldų metu gieda mišias ir giesmes, dalyvauja tautinėse šventėse ar minėjimuose, kviečiamas vyksta į artimesnes ar tolimesnes lietuvių kolonijas ir ten atlieka visą ar dalį programos.

Anksčiau chorui vadovavo komp. Julius Gaidelis, bet po jo mirties 1983 sausio 6, neturint pastovaus vadovo, ėmė silpnėti.

Dabar, paėmus vadovybę muz. Vytautui Rastoniui ir nuosirdžiai vargonininkai Maryann Blaževičiūtei-Crowley talkinant, choras žymiai pagerėjo, paaugo naujais choristais, kurie 1 - 2 kart savaitėje repetuoja ir ruošia naują repertuarą.

Išpūdingai choras giedoja Velykų - Prisiškėlimo šventėje.

Choro pasirodymus pajavairina gražiu balsu solo Ona Ambrasytė-Ferrini ar duetu su Irena Radvėičiūte-Lewis ar kita balsinga choriste.

Per metus choras turėjo keletą išvykų.

1984 liepos 8 Kennebunkporte, tėvų pranciškonų metinėje šventėje, giedoję per iškilmingas mišias, o popiet dainavo salėje. Dainavimo klausėsi šeiminkai ir vasarotojai, atvykę iš įvairių Amerikos ir Kanados vietovių.

Rugpjūčio 14 Portlando katedroje per didingas vysk. P. Baltakio, OFM, konsekracijos iškilmes, kuriose dalyvavo 22 vyskupai, daug kunigų, vienuolių ir tikinčiųjų minia gražiai giedoję pakaitomis su kitu choru.

Bostone spalio 14 šv. Kazimiero mirties 500 metų sukakties minėjime bažnyčioje, o vakare salėje banketo metu.

Gegužės 12 Athol, Mass., Šv. Pranciškaus-Asyzičio bažnyčioje buvo vysk. P. Baltakio, OFM, vizitacija. Mišias aukėjo vyskupai, asistuojant klebonui kun. Justinui Steponavičiui ir dekanui Joseph Sirois. Suteikta 36 jaunuoliams sutvirtinimo sakramentas. Pamaldų metu choras giedoję Fr. Šukio mišias, Veni Creator, Ecce Sacerdos ir giesmę "Tekla nuo amžių..."

Po pamaldų vyko klebono su parapijiečiais, Lietuvos vyčiais ir Moterų Gildos organizuotos vai-

Lituanistikos Katedra
The Endowed Chair
of Lithuanian Studies
University of Illinois
at Chicago

AUKOS LITUANISTIKOS KATEDRAI

Aukos gautos 1985 m. balandžio mėnesį:

\$500.00 Bronius ir Veronika Aušrotai — draugų dovana 50 m. vedybų sukakties proga, Juno Beach, FL; Marija Janonienė, Brockton, MA (viso \$1,000.00); Putinas ir Aniliora Mašalaiciai, Wayne, PA (viso \$550.00); dr. Motiejus ir Aldona Rimai, Comfrey, MN; dr. Vytautas ir Mara Vygantai, Dallas, TX (viso \$1,250.00).

\$450.00 a.a. Stefos Smulkaitienės atminimui — Jonas Smulkaitis, Gulfport, FL (viso \$1,000.00).

\$300.00 Vincas Klova, Bell Gardens, CA (viso \$1,000.00); Lietuvių Labdaros Maironio Parko draugija, Worcester, MA (viso \$600.00).

\$100.00 — \$146.00 AUSTR. DOL. 8 Adelaidės Lietuvių Sąjunga (viso \$211.02); Petras ir Aldona Aušūrai, New Buffalo, MI; Irena Bulgarskaitė, Worcester, MA (viso \$200.00); Kazys ir Marija Česnai, Worcester, MA (viso \$250.00); Daumantas ir Vygė Dikiniai, Saudi Arabia; a.a. dr. Vlodo Kviklio atminimui — Petras ir Bronė Ežerskiai, Cleveland, OH.

\$50.00 Juozas ir Edith Blažiai, Holliston, MA (viso \$100.00); Juozas Jakštas, Lakewood, OH (viso \$665.00); Kazys Jasėnas, Deltona, FL; Irena Naudžiūnaitė-Joerg, Tirol, Aust-

rija; Jonas ir Antanina Kutrai, Santa Monica, CA; Ona Matusaitienė, Worcester, MA; Feliksas Pempė, Philadelphia, PA (viso \$100.00); Stasys ir Elzbieta Rudžiai, Worcester, MA (viso \$100.00); Jonas ir Bronė Tamašauskai, Worcester, MA.

\$20.00 Brazilijos LB Krašto valdyba, A. Petratis, pirm.; Prancūzijos LB Krašto valdyba, kun. J. Petrošius, tarybos pirm.; Emilija Telkienė, Worcester, MA.

\$10.00 Vaclova Dėdinienė, Worcester MA.

\$5.00 Dr. J. Pečiulionytė, Zurich, Šveicarija.

Aukų balandžio mėnesį surinko:

JAV LB Brockton apylinkė \$361.00 (viso \$954.00); JAV LB Vidurio Vakarų Illinois apygarda \$100.00; JAV LB Worcester apylinkė \$630.00 (viso \$2,025.00).

Už visas aukas nuosirdžiai dėkojame. Čekius prašome rašyti ir siųsti: Lituanistikos katedra arba Lithuanian World Community Foundation, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636.

Vytautas Kamantas
PLB Fondo pirmininkas

Nijolė Balzarienė
PLB Fondo reikalų vedėja

A.A.

EMILIJAI PAJAUJIEnei

mirus, jos dukroms Alinai Staknienei ir Danutei Anonienei reiškiamė nuosirdžią užuojautą.

Elena ir Liudas Dovyėdėnai

A.A.

JULIUI KUMPIKUI

mirus, didžio skausmo ir liūdesio valandoje žmonai Izabelei ir dukrai dr. Giedrei reiškiamė gilią užuojautą ir kartu liūdimė.

Sutkų šeima

A.A.

JULIUI KUMPIKUI

mirus, jo žmoną Izabelę, ir dukrą Giedrę giliai užjaučiame.

Aldona ir Jonas Alytai

PADEKA

Šių metų kovo 30 d. labai netikėtai mirė buvęs Lietuvos diplomatas ir mūsų mylimas vyras, tėvas ir brolis

A.A. PETRAS ŽILIONIS

Nuosirdžiai dėkojame kun. klebonui J. Pakalniškiui už jo mums parodytą jautrumą, už atlaikytas mišias Apreiškimo bažnyčioj ir velionio palydėjimą į kapines. Taip pat dėkojame kun. dr. W. Jaskevičiui, Tėvui dr. L. Andriekui, OFM, ir kun. V. Palubinskiui, kurie drauge su kun. Pakalniškiu koncelebravo mišias. Širdinga padėka vargonininkui muzikui V. Raliui, solistams Angelei Klaušaitėi, V. Alksniniui, M. Razgaičiui ir vargonų solistui J. Žukui.

Esame giliai dėkingos Lietuvos gen. konsului Anicetui Simučiai už išsamų ir jausmingą žodį, tartą koplyčioj, o taip pat Aleksandriui Vakseliui, L.B. N.Y. apygardos pirmininkui, už taip oriai ir sklandžiai pravestą atsisveikinimą su velioniu. Dėkojam organizacijoms ir jų vardu atsisveikinusiems atstovams. Dėkojame kun. J. Pakalniškiui už sukalbėtas maldas.

Širdingai dėkojam vysk. Vincentui Brizgiui už Chicagoj atlaikytas mišias, o taip pat Lietuvos diplomatijos šefui dr. S. Bačkiliui ir Lozoraičių šeimai Romoj už jautrias paguodas.

Nuosirdus aciū Lietuvos Diplomatinei Tarnybai už vainiką prie karsto ir taipgi Lietuvos gen. konsului už Lietuvos vėliavą.

Ypatinga mūsų padėka Vatikano bei Laisvės Žiburio radijo vedėjams už pagarbų velionio prisiminimą, ir B. Blielukui, V. Dudėnui, A. Mackevičiėnei, L. Tamošaičiui už visokeriopą pagalbą.

Taip pat širdingai dėkojame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kurie atvyko į atsisveikinimą Campbell koplyčioj, dalyvavo mišiose ir palydėjo velionį į Cypress Hills kapines.

Giliai vertinam ir visiems reiškiam nuosirdžią padėką už gausiai užprašytas mišias, gėles, aukas Tautos Fondui ir pareikėtas užuojautas žodžiu, laiškais ir per spaudą.

Didžiam liūdesij ilikuslos

žmona Galia,
duktė Eglė ir
sesuo Julija Vaičiūnienė

DARBININKAS

Redakcija . . . . . (718) 827-1352
Adminstr. . . . . (718) 827-1351

Spaustuvė . . . . . (718) 827-1350
Vienuolynas . . . . . (718) 235-5962
Vyskupas . . . . . (718) 827-7932
Salė (kor.) . . . . . (718) 827-9645
Salės adm. . . . . (718) 235-8386

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

VIZITACIJA PAS LIETUVIUS PRANCIŠKONUS

Pagal vienuolijos įstatymus lietuvius pranciškonus kas treči metai aplanko generalinio viršininko, kuris gyvena Romoje, atstovas — vizitatorius. Jis paren-

Tėv. Juozapas Rigali, OFM, lietuvių pranciškonų vizitatorius.

Tėv. Petras Baniūnas, OFM, Darbininko administratorius, birželio 2 Brooklyno vienuolynė privižiavo draugų ratelyje atšventė 45 metų kunigystės sukaktį. Kartu su kurso draugais Tėv. Jurgiu Gailiušiu, OFM, ir Tėv. Leonardu Andriekum, OFM, sukaktį iškilmingai atšvęs liepos 7 Kennebunkporte, kai ten bus rengiama metinė Lietuvių diena — piknikas.

LB NEW JERSEY RINKIMŲ DUOMENYS

Lietuvių Bendruomenės New Jersey kandidatai į XI-tą tarybą gavo tiek balsų:

Vladas Audėnas — 250, Danguolė Didžbalienė — 341, Rasa Ardytė-Juškiene 264, Rimas Bitėnas — 334, Algirdas Brazinskas — 298, Ona Karšienė — 192, Julius Veblaitis — 270, Algis Sruoginis — 154.

Iš viso balsavo 514 žmonių.

NORINTIEM VYKTI Į LIETUVĄ

Vito Gerulaičio organizuojama ekskursija Lietuvon išvažiuoja rugpjūčio 23. Dar yra kelios neparduotos vietos. Suinteresuoti prašomi skambinti Vitas Travel Service 718 847-5522.

kamas iš įvairių tautybių bei vietovių pranciškonų ir aprūpinamas specialiais įgaliojimais. Vizitatoriaus uždavinys yra susipažinti su lankomų pranciškonų padėtim, jų veikla bei ateities planais; taip pat paskatinti, atnaujinti ir, jei pasitaikytų kokių nesklaidumų, juos išlyginti. Be to, jam vadovaujant, vyksta provinciole, jo patarėjų ir vienuolyno vyresniųjų rinkimai.

Šiais metais lietuviams pranciškonam vizitatorium yra paskirtas italų kilmės pranciškonas Tėvas Juozapas Rigali, Thomas More kolegijos profesorius Kentucky valstijoje. Jis lietuvių pranciškonų vienuolynus, kurių Jungtinėse Amerikos Valstijose ir Kanadoje yra devyni, lankys birželio 5 - 18. Brooklyno pranciškonų vienuolynė bus birželio 11 - 12.

Aplankęs vienuolynus, vyks namo ir rugsėjo mėnesį vėl sugrįš dalyvauti lietuvių pranciškonų suvažiavime Kennebunkporte. Po to vizitacijos duomenis praneš generaliniam viršininkui. L.A.

Darbininko laikraštį jo 70 metų sukakties proga sveikino jau bent keli asmenys, atsinaudami aukų, kurios bus sunaudotos premijuotos knygos išleidimui. Prašome ir pavienius asmenis bei draugijas prisiminti Darbininką ir pasveikinti šios sukakties proga.

Juozas Matiušas, Lietuvoje ilgai tarnavęs policijoje, dabar gyvena Woodhaven, yra sunkiau susirgęs ir yra paguldytas Jamaica ligoninėje.

Dariaus Girėno skridimas į Lietuvą bus paminėtas liepos 20, šeštadienį, 3 v. popiet prie lakūnų paminklo Lituanica Square, Union Ave., Brooklyne. Smulkesnė informacija bus pranešta vėliau.

Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos suvažiavime, kuris įvyko gegužės 25 - 26 Harley Hotel Independence, Ohio, iš New Yorko dalyvavo dr. Vytautas Avižonis ir dr. K. Paprockaitė-Šimaitienė. Laikė suvažiavimo buvo loterijoj leidžiamas dailininko Petrikonio paveikslas, kurį laimėjo dr. Avižonis.

Algirdas M. Budreckis parašė ir išleido anglų kalba knygutę apie Lietuvos istoriją "An Introduction to the History of Lithuania". Knyga apima Lietuvos istorijos įvykius tarp 1200 ir 1940 metų. 129 puslapiai, minkštais viršeliais. 5 dol. Gaunama Darbininko administracijoje.

AUTOBUSAS Į SESELIŲ PIKNIKĄ

Organizuojamas autobusas į seselių pikniką Putnam, Conn., liepos 28. Autobusas išvažiuoja sekmadienį, 6:30 val. ryto iš Kultūros Židinio kiemo, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. Pakelyje autobusas sustos ties Shalins Funeral Home, 84-02 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Kelionė asmeniui — 25 dol.; įskaitant ir įėjimą į pikniką. Registruotis pas Marytę Šalinskienę — tel. 296-2244, arba Darbininko administracijoje — tel. 827-2351.

Madų parodos metu Kultūros Židinyje pamestos dvi aukšinės apyrankės. Jeigu kas rado, prašomas skambinti 718-846-6374.

Parduodamas namas lietuvių Juno Beach, Fla., kolonijoje, prie Atlanto vandenyno. Skambinti 305 626-0303.

Ieškoma šeimininkė Apreiškimo parapijos klebonijai Brooklyne. Kreiptis: Rev. Jonas Pakalniškis, 259 No. 5th Street, Brooklyn, N.Y. 11211. Tel. 718 387-2111.

Vyras su žmona (pensininkai) ieško darbo. Turi patirtį kaip prižiūrėtojai, virėjai. Gali išsikelti iš Chicagos. Dėl susitarimo skambinti ar rašyti: Zuzana Kizys, 21060 W. 50 St., Chicago, Ill. 60609. Tel. 1-312-776-5221.

Scena iš statomo A. Škėmos dramos veikalo anglų kalba—The Awakening. Iš k. David Newer — Kazys, Colleen Gallagher — Elena. Veikalą stato Arts Club teatras nuo gegužės 31 iki birželio 23 Courtyard Playhouse, 39 Grove St., Manhattane. Bilietai rezervacijos reikalu skambinti 212 673-5636.

A. Škėmos veikalo "The Awakening" premjera įvyko birželio 1 Courtyard Playhouse, 39 Grove St., Manhattane. Premjera praėjo labai pakiliai, dalyvavo ir daug lietuvių. Visi lietuviai kviečiami pamatyti šį veikalą. Bilietai reikia užsisakyti telefonu iš anksto. Skambinti 212 673-5636.

Liet. Moterų Klubų Federacijos valdyba posėdžiavo birželio 1. Dabar Federacijai pirminkauja Aldona Pintsch-Noakaitė. Ji dalyvaus tarptautiniame General Federation of Women's Clubs suvažiavime, kuris bus birželio 6, 7 ir 8 dienomis, Houston, Texas.

Marijus Blyno leidiniai, gaunami Darbininko administracijoje: Lietuvos senovės paminklai — 10 dol.; Nostradamus, pranašystės ir erdvės paslaptys — 5 dol.; Lietuvos reikalais kultūrinių, istorinių ir politinių straipsnių rinkinys — 6 dol.; Gynybinių Vilniaus sienų nuvertimas (vertimas) — 3 dol.

PRISIMENAMI IŠTREMIEJI Į SIBIRĄ

Kasmet birželio mėnesį prisimename didžiuosius trėmimus, kuriuos įvykdė bolševikai 1941 birželio mėn.

Šių metų minėjimas bus birželio 16, sekmadienį, Apreiškimo parapijos bažnyčioj 11 val. bus pamaldos, paskui visi persikels į Kultūros Židinį. Čia minėjimas bus 2 val. Invokaciją sukalbės Tėv. Leonardas Andriekus, OFM, Brooklyno pranciškonų vienuolyno viršininkas. Progai pritaikytą žodį tars ir Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis. Paskaitą skaitys Jautis Pijus Nasvytis iš Hartfordo, Conn.

Mening programą atliks žymus pianistas, lietuvių draugas William Smiddy. Programai

E. Vizbarienė, St. Petersburg Beach, Fla., atsilygindama už metinę Darbininko prenumeratą, atsiuntė 40 dol. Spaudos dėkėjai.

Feliksas Sprindys, sulaukęs 67 m. amžiaus, nuo širdies smūgio gegužės 4 mirė Port Richey, Fla. Ten buvo prieš porą metų persikėlęs iš Franklin Square, N.Y. Nuliūdime liko žmona Margarite ir sūnus Edvardas Floridoj, brolis Vacys Lietuvoj, trys seserys — Marija Laparskas, Hamilton, Ont., Konstancija Krivickas, Richmond Hill, N.Y., ir Veronika Sabaliauskas, Colonia, N.J., ir viena antukė.

NAUJAUSIA PLOKŠTELĖ

Du gaideliai — 18 lietuviškų dainų vaikam. Muzikinė palyda Andriaus Čerškiaus ir Pauliaus Vyto. Išleista Kanadoje. Kaina su persiuntimu 13 dol. Gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

vadovaus Virginija Garbauskaitė.

Minėjamą rengia New Yorko Lietuvių Bendruomenės New Yorko apygardos valdyba. Visuomenė kviečiama kuo gausiau atsilankyti, neužmiršti savo ištremtųjų brolių, kurie perėjo tokias dideles kančias. Dalis jų pasiliko Sibiro taigose amžinai žemelėje gulėti. Kiti šiaip taip palėgę ir svargę grįžo į Lietuvą.

Už tuos tremtinius, žuvusius Sibiro platuose, suvargusius ir palėgusius, už visus okupantų nuskriaustuosius lietuvius mes turime kalbėti, parodyti pasauliui, kokias neteisybes daro kiti lietuvių tautai. Nors ir gražios dienos, nors ir gundo išvykti į gamtą, bet prisiminkime ištremtuosius ir kuo gausiau dalyvaukime minėjime.

BIRŽELIO MĖN.

TRĖMIMŲ MINĖJIMAS

vyksta birželio 18, sekmadienį, šia tvarka:

11 val. pamaldos Apreiškimo parapijos bažnyčioje

2 val. — akademinė dalis Kultūros Židinyje
Invokacija — TĖV. LEONARDAS ANDRIEKUS, OFM
Lietuvos gen. konsulo ANICETO SIMUČIO žodis
Paskaitą skaitys inž. JAUNUTIS — PIJUS NASVYTIS
iš Hartfordo, Conn.
Pianinu skambina pianistas WILLIAM SMIDDY
Programai vadovauja VIRGINIJA GARBAUSKAITĖ

Įeinant aukojama
Minėjamą rengia ir visus atsilankyti kviečia

LB NEW YORKO APYGARDOS VALDYBA

Kultūros Židiny šį savaitgalį: birželio 8, šeštadienį, rašytojo Stepo Zobarsko mirties pirmosios metinės. 10 val. pamaldos vienuolyno koplyčioje, po to — akademinė dalis Kultūros Židinio mažojoje salėje.

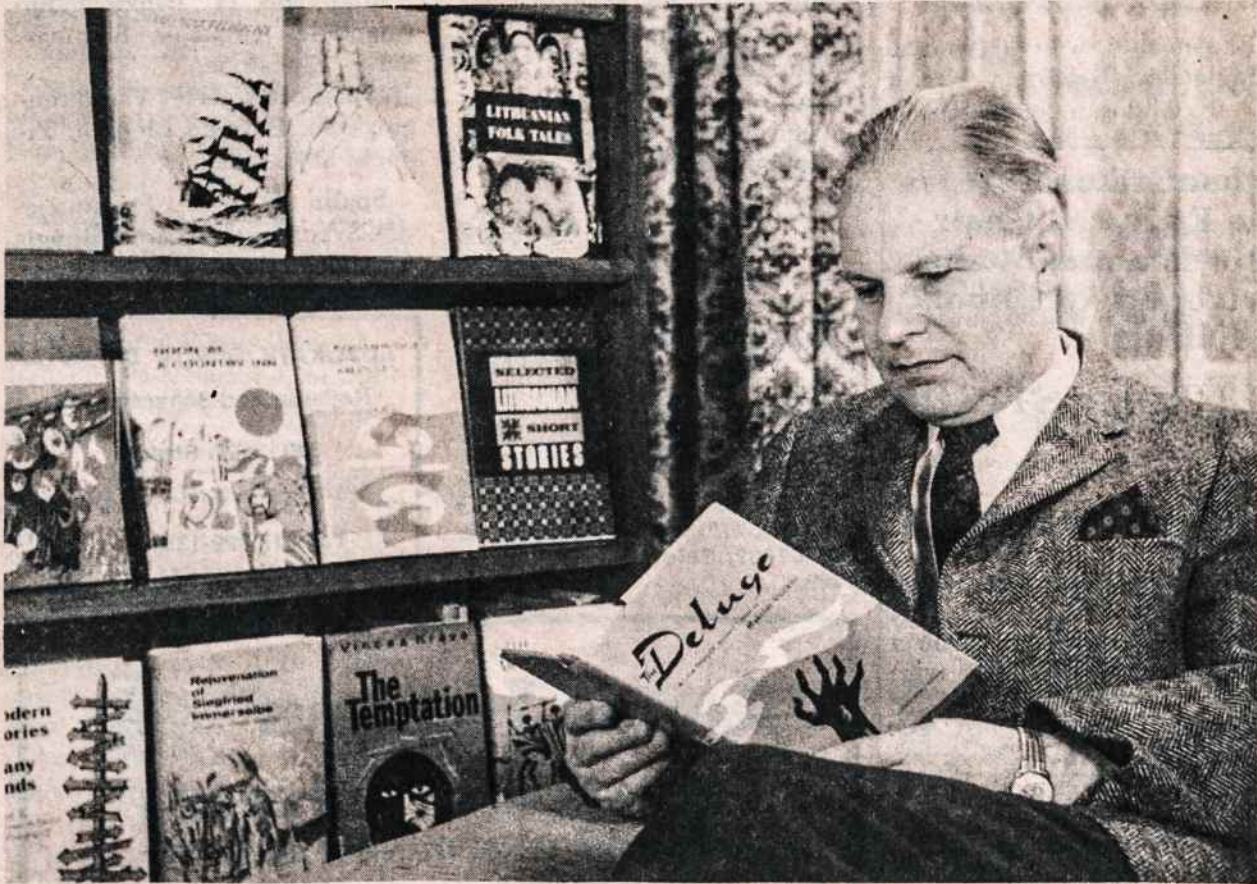
Tėv. Justino Vaškio, OFM, kunigystės 50 metų sukaktis minima birželio 9, Šv. Jurgio lietuvių bažnyčioje Rochesteryje, N.Y. Iš New Yorko vyksta Tėv. Leonardas Andriekus, OFM, Brooklyno vienuolyno viršininkas, ir šioje jubiliejinėje šventėje pasakys pamokslą.

Vysk. Paulius Baltakis, OFM, apie mėnesį laiko važinėjęs po įvairias lietuviškas parapijas, šią savaitę grįžo iš Chicagos, kur posėdžiavo Lietuvos krikšto 600 metų sukakties centrinis komitetas. Šį sekmadienį, birželio 9, jis dalyvauja Tėv. Justino Vaškio, OFM, kunigystės 50 metų sukaktuvinėse iškilmėse Rochesteryje, N.Y.

Rimas Čenkus, sulaukęs 47 metų, po ilgos ir sunkios ligos mirė gegužės 31 No. Shore Hospital, L.I. Palaidotas birželio 3. Paliko žmoną, motiną Ona Čenkiene, dvi seseris ir kitus gimines. Velionis apie 25 metus tarnavo American Airlines bendrovėje.

Skautų akademikų sueiga bus birželio 14, penktadienį, 7:30 v.v. Kultūros Židinyje. Kviečiami visi New Yorko skautai akademikai dalyvauti, taip pat kviečiami kandidatai ir norį jstoti į ASS. Taip pat sueigoje bus painformuota apie akademikų vasaros stovyklą. Rengėjai laukia visų.

Marija Slavinskienė iš Singer Island, Fla., kur ji turi savo butą, vasarai grįžo į savo namus Monticello, N.Y.

Rašytojas Stepas Zobarskas prie savo išleistų knygų. Jo pirmųjų mirties metinių minėjimas rengiamas birželio 8 Kultūros Židinyje. Nuotr. R. Kisieliūnas

METAI BE RAŠYTOJO STEPO ZOBARSKO

Birželio 9 sueina vieneri metai, kaip staiga, ištikta širdies priepuolio, mirė rašytojas ir knygų leidėjas Stepas Zobarskas. Palaidotas birželio 13 Cypress Hills kapinėse.

Velionis pirmiausia buvo žymus jaunimo literatūros kūrėjas, parašęs šios srities eilę knygų, laimėjęs visokių premijų. Jaunimui leido ir mokyklos vadovėlius.

Šalia to rašė ir suaugusiems, rašė daugiausia noveles ir taip pat išleido kelias knygas. Atvykęs į Ameriką, jis nuolat kalbėjo, kad reikia įkurti savo

Tryptinio ansamblis, vadovaujamas Jadvygos Matulaitienės, savo veiklos 35 metų sukaktį paminėjo gegužės 25 dideliu koncertu Kultūros Židinyje. Be Tryptinio, programoje dar dalyvavo Maironio lituanistinės mokyklos tautinių šokių grupė ir Harmonijos ansamblis. Publikos atsilankė labai daug. Visi bilietai iš anksto buvo parduoti. Koncertas praėjo labai pakiliai. Jo aprašymas su nuotraukomis bus kitame Darbininko numeryje.

Kun. Vytautas Pikturna jau yra atvykęs vasarai iš Singer Island, Fla., ir birželio 2 jau dalyvavo Apreiškimo parapijos pamaldose. Į Floridą išvažiuoja tik rudenį.

Muzikės Nijolės Ulėnienės mokinių pavasariniai koncertai bus birželio 15, šeštadienį, Latvių kultūros namuose, Huntington Hills, N.Y. Koncertai bus du, vienas bus 5 val., o kitas — 6 v.v. Pirmoje grupėje iš lietuvių skambina Antanas, Petras ir Aldutė Vainiai, taip pat ir Aras Ulėnas. Pati muzikė Nijolė Ulėnienė liepos 7 išvyksta keturiom savaitėm į Europą, kur dalyvaus muzikos mokytojų, pianistų suvažiavime Grenoblyje, Prancūzijoje, iš ten vyksta į Salzburgą, Austrijon, kur dalyvaus Mozarteume — specialioje muzikos mokykloje.

Algirdas Budreckis iš Bostono birželio 3 lankėsi Darbininko administracijoje ir redakcijoje. Jis angliskai parašė naują knygą — įvadą į Lietuvos istoriją. Knygą atvežė platinti Darbininko administracijai.

B. Garunkštis, Rego Park, N.Y., apmokėdamas tris metines Darbininko prenumeratas, spaudai paremti dar pridėjo 15 dol. Ačiū labai.

leidyklą. Tai jis ir realizavo — įkūrė Manyland Books leidyklą ir angliškai išleido eilę lietuvių autorių, laimėdamas tom knygom pripažinimą, skleisdamas lietuvių literatūrą anglosaksų pasaulyje. Jo dėka lietuvių autoriai pateko į tarptautines chrestomatijas, į literatūros vadovėlius.

Prisimename jo kūrybą ir jo leidyklą jo mirties metinių proga. Prisimename kuklia akademija. Birželio 8, šeštadienį, 10 val. vienuolyno koplyčioje bus pamaldos, o po pamaldų Kultūros Židinio mažojoje salėje

bus akademinė dalis. Bus jo parašytų knygų parodėlė, bus surinkti ir išdėstyti jo išleisti anglų kalba lietuvių autoriai. Apie velionį kaip žmogų ir kūrėją kalbės Paulius Jurkus. Dialogo forma bus prisiminta ir jo jaunystė, dienos Kaune ir kitur. Aktorius Vitalis Žukauskas paskaitys jo kūrybos.

Visuomenė kviečiama atsilankyti ir pagerbti rašytoją, kuris savo kūryba praturtino lietuvių literatūrą ir ją puoselėjo, kuris savo išleistom knygom skleidė lietuviškąją kultūrą kitų tautų tarpe. Visi laukiami, ypač tie, kurie velionį pažino!